Ruimtelijke onderbouwing

Nieuwbuurtsterweg 48, Tzum

Uw specialist in

Omgevingsvergunningen

Wijzigingsplannen

Bestemmingsplannen

Rood voor Rood - Ruimte voor Ruimte

Ruimtelijk advies

BJZ.nu - Ruimtelijke plannen en advies

Vestiging Almelo
Twentepoort Oost 16a
7609 RG Almelo

T 0546 454 466

Vestiging Zwolle
Dr. van Wiechenweg 2
8025 BZ Zwolle

E info@bjz.nu

Vestiging Utrecht
Euclideslaan 265
3584 BV Utrecht

Februari 2022

Status: Definitief

Ruimtelijke onderbouwing

Nieuwbuurtsterweg 48, Tzum

Plannaam:	Nieuwbuurtsterweg 48, Tzum
Plantype:	Ruimtelijke onderbouwing
Status:	Definitief
Datum:	Februari 2022

BJZ.nu
ruimtelijke plannen en advies

Vestiging Almelo
Twentepoort Oost 16
7609 RG ALMELO

Vestiging Zwolle
Dr. Van Wiechenweg 2
8025 BZ ZWOLLE

Vestiging Utrecht
Euclideslaan 265
3584 BV UTRECHT

T: 0546-45 44 66
E: info@bjz.nu
I: www.bjz.nu

INHOUDSOPGAVE

HOOFDSTUK 1 INLEIDING 3

1.1 AANLEIDING 3
1.2 LIGGING VAN HET PROJECTGEBIED 3
1.3 HUIDIG PLANOLOGISCH REGIME 4
1.4 LEESWIJZER 6

HOOFDSTUK 2 PLANBESCHRIJVING 7

2.1 HUIDIGE SITUATIE PROJECTGEBIED 7
2.2 GEWENSTE SITUATIE 8
2.3 VERKEER EN PARKEREN 10

HOOFDSTUK 3 BELEIDSKADER 11

3.1 RIJKSBELEID 11
3.2 PROVINCIAAL BELEID 13
3.3 GEMEENTELIJK BELEID 16

HOOFDSTUK 4 MILIEU- EN OMGEVINGSASPECTEN 18

4.1 GELUID 18
4.2 BODEM 18
4.3 LUCHTKWALITEIT 19
4.4 EXTERNE VEILIGHEID 21
4.5 MILIEUZONERING 22
4.6 GEUR 25
4.7 ECOLOGIE 26
4.8 ARCHEOLOGIE & CULTUURHISTORIE 28
4.9 BESLUIT MILIEUEFFECTRAPPORTAGE 29

HOOFDSTUK 5 WATERASPECTEN 31

5.1 INLEIDING 31
5.2 BELEIDSKADERS 31
5.3 WATERPARAGRAAF 32
5.4 CONCLUSIE 32

HOOFDSTUK 6 ECONOMISCHE UITVOERBAARHEID 33

HOOFDSTUK 7 VOOROVERLEG 34

7.1 HET RIJK 34
7.2 PROVINCIE FRIESLAND 34
7.3 WETTERSKIP FRYSLÂN 34

HOOFDSTUK 8 CONCLUSIE 35

BIJLAGEN BIJ DE RUIMTELIJKE ONDERBOUWING 36

BIJLAGE 1 TOELICHTING WINTERGARTEN CONCEPT 37
BIJLAGE 2 ERFINRICHTINGSPLAN 38
BIJLAGE 3 VERLICHTINGSPLAN 39
BIJLAGE 4 AANVRAAG OMGEVINGSVERGUNNING BOUW EN MILIEUNEUTRAAL VERANDEREN MET AFWIJKEN BESTEMMINGSPLAN 40
BIJLAGE 5 WATERTOETS 41

HOOFDSTUK 1 INLEIDING

1.1 Aanleiding

Op verzoek van de heer W. Hoeve van Hoeve Advies BV is een ruimtelijke onderbouwing ten behoeve van het uitbreiden van een pluimveestal, met een overdekte uitloop (wintergarten), aan de Nieuwbuurtsterweg 48, te Tzum (hierna: projectgebied) opgesteld. Ter plaatse runt de initiatiefnemer van voorgenomen ontwikkeling een pluimveehouderij. Bij het kadaster staat deze locatie bekend onder de gemeentecode TJU00 sectie D, perceel 581.

Op basis van het ter plaatse geldende bestemmingsplan “Bestemmingsplan Buitengebied 2013” is het projectgebied voorzien van de bestemming “Agrarisch”. Het projectgebied is voorzien van een bouwvlak, de functieaanduiding “specifieke vorm van agrarisch - bedrijfskavel gemengd agrarisch bedrijf” en de gebiedsaanduiding vrijwaringszone - radarverstoringsgebied. Daarnaast bevinden zich binnen het projectgebied de gebiedsaanduidingen “veiligheidszone – bevi” en tweemaal “windturbine”.

Ter plaatse wordt een vleeskuikenbedrijf (intensieve veehouderij) geëxploiteerd. Op het perceel staan zeven stallen. Initiatiefnemer is voornemens de pluimveestallen uit te breiden, zonder de pluimveestapel uit te breiden..

In totaal wordt er bij elke stal een uitbreiding gerealiseerd. bij stal 4 en 6 gaat het om een overdekte uitloop, bij stal 1, 2, 5 en 7 gaat het om een aanbouw. De uitbreidingen behorend bij stal 1, 2, 4, 5, 6 en 7 worden binnen het bouwvlak gerealiseerd. Middels een binnenplanse afwijkingsbevoegdheid is het mogelijk om de oppervlakte per stal binnen het bouwvlak te vergroten (artikel 3.3.7 van het bestemmingsplan). Hier is reeds een aanvraag voor ingediend.

Voor stal 3 geldt echter dat de wintergarten buiten het bouwvlak gelegen. Dit is op twee punten strijdig. Ten eerste is er sprake van een vergroting van de oppervlakte van de bebouwing van een bedrijf ter plaatse van de aanduiding ‘specifieke vorm van agrarisch – bedrijfskavel gemengd agrarische bedrijf’ tot meer dan 1,5 ha. Daarnaast ontbreken buiten het bouwvlak de bouwmogelijkheden voor de beoogde wintergarten.

Er zijn geen binnenplanse afwijkingsbevoegdheden om de realisatie van deze wintergarten mogelijk te maken. Daarom is een omgevingsvergunning op basis van de uitgebreide procedure noodzakelijk

In deze ruimtelijke onderbouwing wordt verzocht om af te wijken van het bestemmingsplan ter plaatse van de betreffende stal 3 om deze uit te breiden met een wintergarten. Er wordt met 350m^2 oppervlak buiten het bouwvlak gebouwd. De totale oppervlakte aan bedrijfsbebouwing bedraagt in de nieuwe situatie 15.2232,3 m^2.

In voorliggend geval van het geldende planologische regime wordt afgeweken en medewerking aan de ontwikkeling verleend conform artikel 2.12 lid 1 onder a sub 3°. Deze afwijking van het bestemmingsplan moet gemotiveerd worden met een ruimtelijke onderbouwing, waarin wordt aangetoond dat de ontwikkeling in overeenstemming is met ‘een goede ruimtelijke ordening’. Voorliggende ruimtelijke onderbouwing voorziet hierin.

1.2 Ligging van het projectgebied

Het projectgebied ligt aan de Nieuwbuurtsterweg 48 ten oosten van het dorp Tzum binnen de gemeente Waadhoeke. In afbeelding 1.1 is de ligging van het projectgebied ten opzichte van de directe omgeving met respectievelijk de rode contour en rode ster weergegeven.

Afbeelding 1.1 Ligging van het projectgebied ten opzichte van de kern Surhuisterveen en de directe omgeving (Bron: Atlas van de leefomgeving)

1.3 Huidig planologisch regime

1.3.1 Algemeen

Het projectgebied ligt binnen de begrenzing van het bestemmingsplan “Bestemmingsplan Buitengebied 2013” vastgesteld per 2015-05-26 door de gemeente Franekerdeel. Deze gemeente is in 2018 gefuseerd met de gemeenten het Bildt, Menaldumadeel (Menameradiel) en met vier dorpen van de voormalige gemeente Littenseradeel (Littenseradiel) tot de nieuwe gemeente Waadhoeke. Zie afbeelding 1.2 voor een uitsnede van het geldende bestemmingsplan.

Afbeelding 1.2 Uitsnede bestemmingsplan “Bestemmingsplan Buitengebied 2013” (Bron: Ruimtelijkeplannen.nl)

1.3.2 Beschrijving bestemmingen

Op basis van het geldende bestemmingsplan “Bestemmingsplan Buitengebied 2013”zijn de gronden binnen het projectgebied voorzien van de enkelbestemming ‘Agrarisch’. Binnen deze bestemming is het projectgebied voorzien van een bouwvlak en de functieaanduiding ‘specifieke vorm van agrarisch - bedrijfskavel gemengd agrarisch bedrijf’. Daarnaast liggen binnen het projectgebied enkele aanduidingen. Dit betreffen de ‘gebiedsaanduiding vrijwaringszone – radarverstoringsgebied’, de “gebiedsaanduiding ‘veiligheidszone – bevi’ en tweemaal afzonderlijk de aanduiding ‘windturbine’. Hieronder wordt kort ingegaan op de bestemmingen en aanduidingen.

“Agrarisch”

De voor “Agrarisch ”aangewezen gronden zijn onder andere bestemd voor het agrarisch grondgebruik. Specifiek is in dit geval de uitoefening van een gemengd agrarisch bedrijf (grondgebonden en niet-grondgebonden) toegestaan. Ter plaatse van het bouwvlak mogen uitsluitend gebouwen en overkappingen ten behoeve van het ter plaatse gevestigde agrarisch bedrijf gebouwd worden. Ter plaatse van de functieaanduiding “specifieke vorm van agrarisch - bedrijfskavel gemengd agrarisch bedrijf” mag de gezamenlijke oppervlakte van de bedrijfsgebouwen en overkappingen ten behoeve van de niet-grondgebonden agrarische bedrijfsvoering ten hoogste 1,50 hectare bedragen.

“Gebiedsaanduiding vrijwaringszone – radarverstoringsgebied ”

Om de werking van de radars van Leeuwarden en Wier te beschermen zijn de verstoringsgebieden op de verbeelding aangeduid als vrijwaringszone - radarverstoringsgebied. Op de verbeelding is aangegeven hoe hoog maximaal mag worden gebouwd om de werking van de radars niet te verstoren. Het projectgebied bevindt zich binnen een straal vanaf de radarinstallatie waar tot 70 meter boven NAP gebouwd mag worden.

“Gebiedsaanduiding “veiligheidszone – bevi”

De voor 'veiligheidszone - bevi' aangeduide gronden zijn mede bestemd voor het tegengaan van het bouwen en/of gebruiken van gebouwen als kwetsbaar of beperkt kwetsbaar object vanwege locaties voor risicovolle inrichtingen.

“Gebiedsaanduiding windturbine”

De voor 'windturbine' aangeduide gronden zijn mede bestemd voor solitaire windturbines. Het aantal te bouwen windturbines, ter plaatse van de aanduiding “windturbine”, zal ten hoogste één per aanduiding bedragen

1.3.3 Strijdigheid

De voorgenomen ontwikkeling voorziet in een uitbreiding van de huidige intensieve veehouderij door aanbouw van een wintergarten. Zoals in de inleiding aangegeven worden voor zes stallen via een binnenplanse afwijking de uitbreidingen vergund. Voor stal drie is dit niet mogelijk.

Het initiatief is strijdig met drie bouwregels van de bestemming “Agrarisch”. Het betreft de bouwregels zoals genoemd in artikel 3.2.1 onder b, d en h van het bestemmingsplan. Ten eerste wordt de uitbreiding buiten het bouwvlak en buiten de aanduiding ‘specifieke vorm van agrarisch – bedrijfskavel gemengd agrarisch bedrijf’ gerealiseerd. Hiermee is het plan strijdig met artikel 3.2.1 onder b. Ten tweede wordt met de uitbreiding de oppervlakte van 1,5 ha aan bedrijfsbebouwing overschreden. Ten derde wordt de maximale oppervlakte van 1.600 m^2 per stal overschreden.

De ontwikkeling kan daarmee niet in zijn geheel worden uitgevoerd op basis van een binnenplanse afwijkingsbevoegdheid.

Om de gewenste ontwikkeling mogelijk te maken wordt via een omgevingsvergunning afgeweken van het geldende bestemmingsplan via artikel 2.12, lid 1, sub a, onder 3^0 van de Wet algemene bepaling

omgevingsrecht. In deze ruimtelijke onderbouwing wordt aangetoond dat het voorgenomen initiatief in overeenstemming is met een ‘goede ruimtelijke ordening’.

1.4 Leeswijzer

Na deze inleiding wordt in hoofdstuk 2 allereerst ingegaan op de huidige en gewenste situatie ter plaatse van het projectgebied. In hoofdstuk 3 wordt ingegaan op het beleidskader. Hierin wordt het beleid van het Rijk, de provincie Friesland en de gemeente ‘Waadhoeke’ beschreven. In hoofdstuk 4 wordt ingegaan op alle relevante milieu- en omgevingsaspecten. In hoofstuk 5 worden de wateraspecten behandeld. Hoofdstuk 6 staat in het teken van de economische uitvoerbaarheid. Tot slot gaat hoofdstuk 7 in op het vooroverleg.

HOOFDSTUK 2 PLANBESCHRIJVING

2.1 Huidige situatie projectgebied

Het projectgebied betreft het agrarisch perceel aan de Nieuwbuurtsterweg 48 ten oosten van het dorp Tzum, in het buitengebied van de gemeente Waadhoeke. Hieronder wordt kort ingegaan op de ruimtelijke structuur van het projectgebied.

Het projectgebied bevindt zich aan de noordzijde van de Nieuwbuurtsterweg. De omliggende gronden zijn in agrarisch gebruik. Op afbeelding 2.1 is een luchtfoto van de omgeving opgenomen. Het projectgebied is in aangeduid middels een rode ster.

Afbeelding 2.1 Luchtfoto projectgebied ten opzichte van de directe omgeving (Bron: PDOK)

Het projectgebied zelf betreft een agrarisch bedrijfsperceel. Het bevat een bedrijfswoning en verscheidene agrarische gebouwen. Verdeeld over het erf staan zeven grote pluimveestallen. Daarnaast zijn ter plaatse twee gebouwen gevestigd voor onder andere opslag, installatie en werktuigenberging.. Tot slot bevindt zich een spoelwaterbak in de noordwestelijke hoek van het terrein en staan er twee windmolens langs de zuid/- west zijde van het agrarisch perceel. De zeven grote pluimveestallen huisvesten bij elkaar maximaal 274.000 st. vleeskuikens. Aan/binnen zes van de zeven pluimveestallen worden overdekte uitlopen aangelegd conform de regels van het bestemmingsplan. Afbeelding 2.2 toont middels een luchtfoto de huidige situatie van het projectgebied. Het projectgebied is hierin aangegeven met de rode contour.

Afbeelding 2.2 Luchtfoto projectgebied met stalnummers (Bron: Atlas van de leefomgeving, bewerkt)

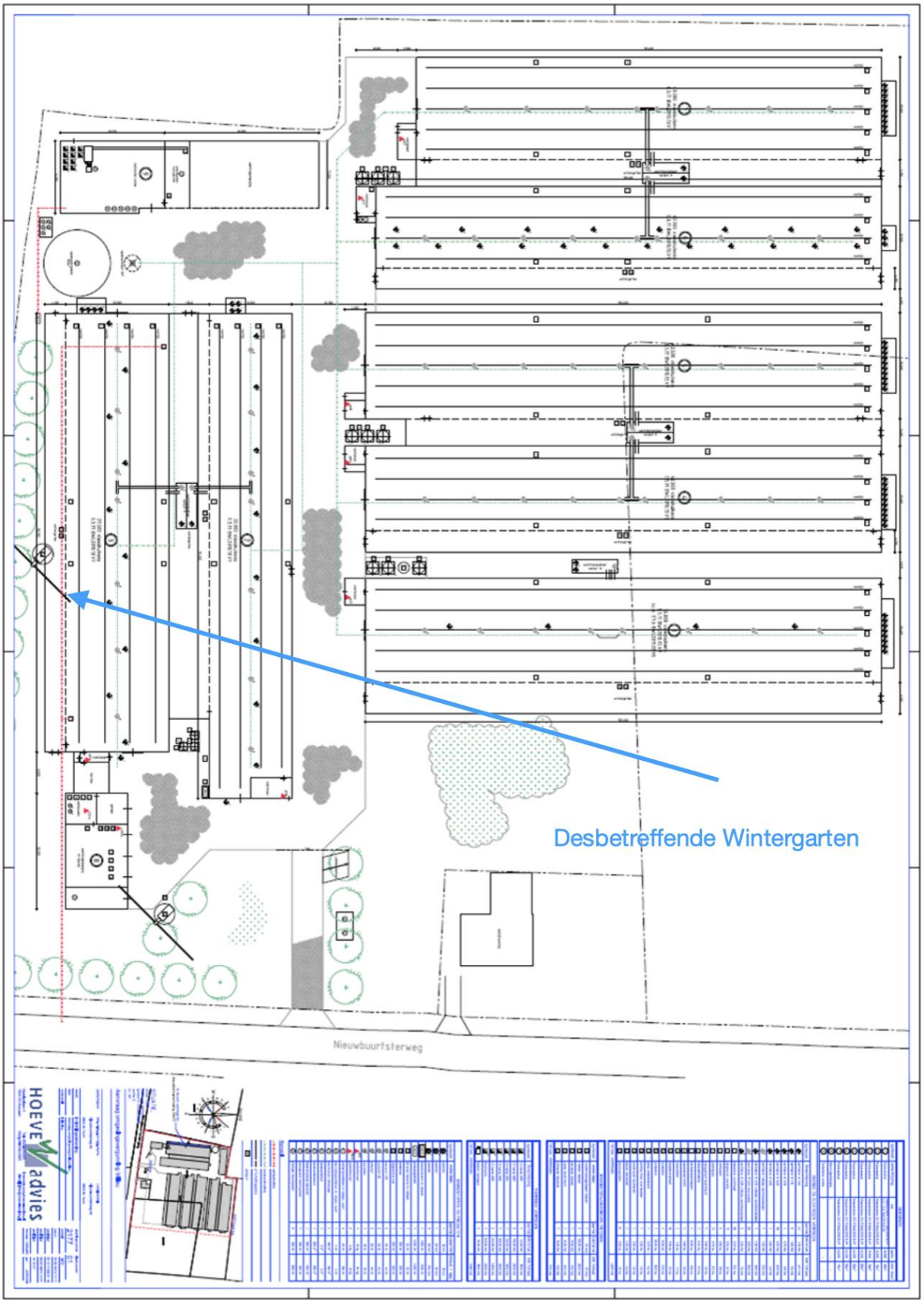
2.2 Gewenste situatie

De concrete ontwikkeling voorziet in een uitbreiding van een bestaande pluimveestal met een wintergarten. Het betreft de pluimveestal nummer drie (zie afbeelding 2.2) gelegen langs de westzijde van het agrarisch perceel. Deze wintergarten is bedoeld voor vergroting van de leefruimte en het kunnen houden van langzaamgroeiende kuikens, in afbeelding 2.5 en bijlage 1 wordt het concept kort toegelicht. Initiatiefnemer wil namelijk naast reguliere vleeskuikens ook scharrenvleeskuikens (met overdekte uitloopkunnen houden. Voor sterkuikens onder het Beter Leven 1 ster predicaat van de Dierenbescherming is een wintergarten (overdekte uitloop) verplicht. Het is de bedoeling om over de volle lengte van de stal een wintergarten te bevestigen waar de kuikens ‘onder buitenomstandigheden’ kunnen scharrelen.

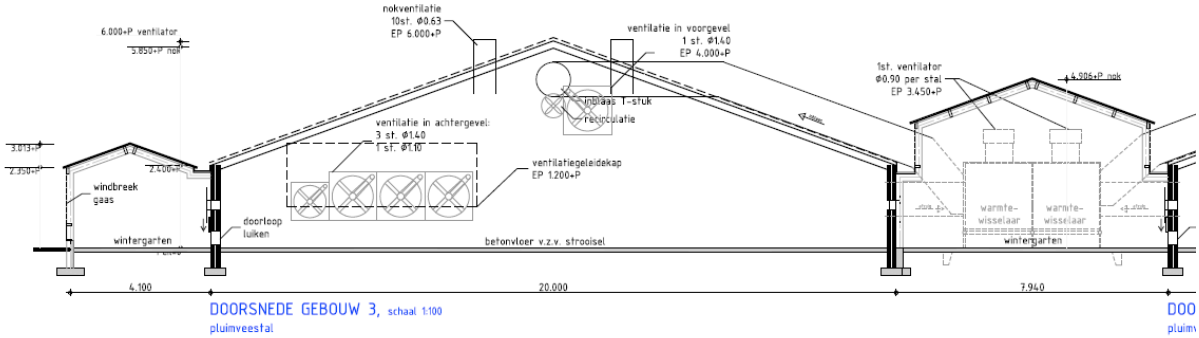
De ontwikkeling betreft enkel de uitbreiding van de stal met een wintergarten en heeft geen gevolgen voor het aantal vleeskuikens, dit aantal blijft gelijk met voor het complete agrarische perceel een maximum van 274.000 st. vleeskuikens. De ontwikkeling voorziet op deze manier tevens niet in een vergroting van het productieoppervlak. Voor scharrelvleeskuikens Beter Leven 1 ster geldt een maximale bezetting van 25 kg vlees per m^2 stal. Voor reguliere kuikens een maximale bezetting van 42 kg vlees per m^2 stal. In geval van scharrelkuikens worden er minder dieren ingezet. De diercategorie wijzigt niet omdat stalinrichting en ventilatie niet aangepast hoeven te worden; de inkomende lucht wordt via de wintergarten aangezogen en verlaat de binnenstal middels de uitblaasventilator(en) van de warmtewisselaar(s) en de stalventilatoren – overeenkomstig de vergunning.

Voor voorliggend initiatief is een erfinrichtingsplan (bijlage 2) en lichtplan (bijlage 3) opgesteld. Initiatiefnemer heeft recent het erf verfraaid met nieuwe aanplant waardoor het bedrijf vanaf de zichtlijn vanaf de weg geheel ‘in het groen’ komt te staan. De nieuwe aanplant sluit aan bij de bestaande beplanting en is streekeigen. De voorgenomen ontwikkeling is landschappelijk ingepast, dankzij de aanpassingen binnen het projectgebied wijzigt de uitstraling naar buiten niet. In de wintergarten wordt lichtuitstraling voorkomen doordat de armatuur in de overdekte uitloop aan het dak is bevestigd en daardoor is afgeschermd.

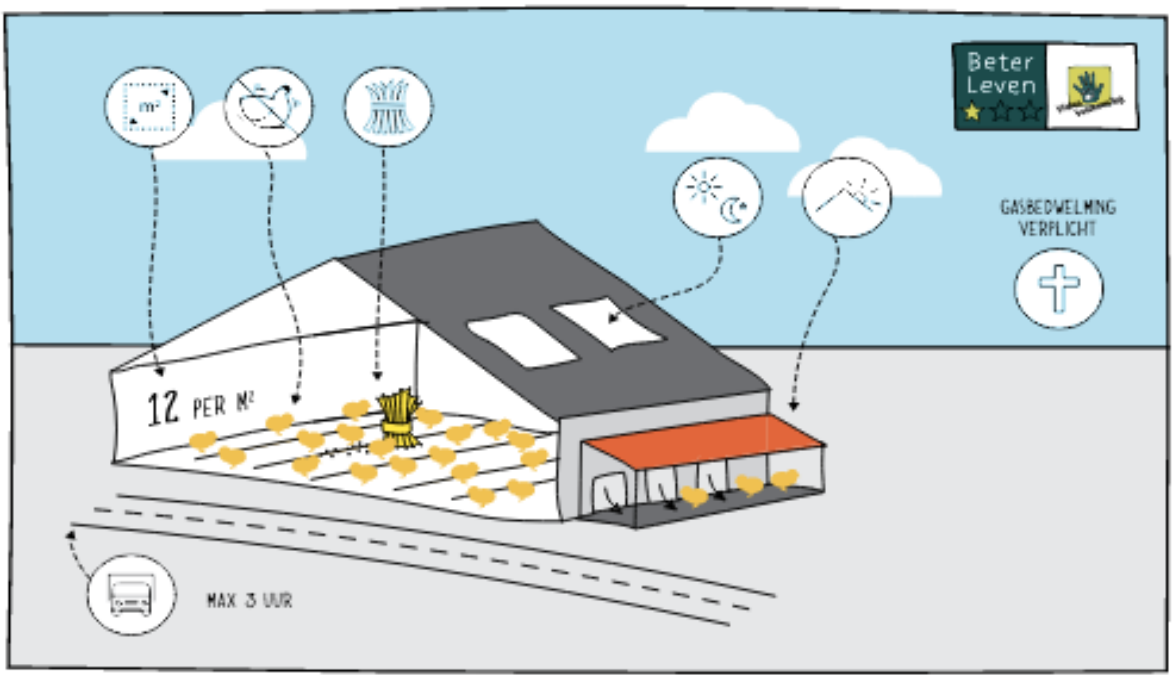
Afbeelding 2.3 toont een uitsnede van het inrichtingsplan voor de nieuwe situatie. In afbeeldingen 2.4 is respectievelijk een dwarsdoorsnede van de uitbreiding van de stallen te zien. Op afbeelding 2.5 wordt het concept van een wintergarten toegelicht.

Afbeelding 2.3 Uitsnede inrichtingsplan nieuwe situatie (Bron: Hoeve Advies)

Afbeelding 2.4 Dwarsdoorsneden uitbreiding stallen (Bron: Hoeve Advies)

Afbeelding 2.5 Illustratie huisvesting (Bron: https://beterleven.dierenbescherming.nl/vleeskuiken-1ster)

2.3 Verkeer en parkeren

Bij het opstellen van de ruimtelijke onderbouwing moet rekening worden gehouden met de parkeerbehoefte en de verkeersgeneratie die ontstaat door een nieuwe ontwikkeling.

In voorliggende ontwikkeling gaat het om de uitbreiding van het bestaande bedrijf waarbij het aantal dieren niet toeneemt. De uitbreiding voorziet alleen in het realiseren van een vrijwillige vergroting van de staloppervlakte van kuikens. Het initiatief brengt geen veranderingen voort ten opzichte van parkeren. Het eigen terrein blijft hierin voorzien. Voor dergelijke activiteiten wordt tevens geen toename van verkeersgeneratie verwacht, aangezien het aantal dieren niet toeneemt en daarmee de bedrijfsvoering niet wijzigt.

Gesteld wordt dat de ontsluiting van het erf niet wijzigt en blijft plaatsvinden via de bestaande in- en uitritten.

HOOFDSTUK 3 BELEIDSKADER

Dit hoofdstuk beschrijft, voor zover van belang, het rijks-, provinciaal- en gemeentelijk beleid. Naast de belangrijkste algemene uitgangspunten worden de specifieke voor dit projectgebied geldende uitgangspunten weergegeven.

3.1 Rijksbeleid

3.1.1 Ruimte Nationale Omgevingsvisie (NOVI)

3.1.1.1 Algemeen

Nederland staat voor grote uitdagingen die van invloed zijn op onze fysieke leefomgeving. Complexe opgaven zoals verstedelijking, verduurzaming en klimaatadaptatie zijn nauw met elkaar verweven. Dat vraagt een nieuwe, integrale manier van werken waarmee keuzes voor onze leefomgeving sneller en beter gemaakt kunnen worden. De Nationale Omgevingsvisie (NOVI) zorgt voor een gezamenlijke aanpak die leidt tot een duurzaam perspectief voor onze leefomgeving. Dit is nodig om onze doelen te halen en is een zaak van overheid en samenleving.

3.1.1.2 Vier prioriteiten

Aan de hand van een toekomstperspectief op 2050 brengt de NOVI de langetermijnvisie in beeld. Op nationale belangen wil het Rijk sturen en richting geven. Dit komt samen in vier prioriteiten.

1. Ruimte voor klimaatadaptatie en energietransitie: Nederland moet zich aanpassen aan de gevolgen van klimaatverandering. In 2050 is Nederland klimaatbestendig en waterrobuust. Dit vraagt om maatregelen in de leefomgeving, waarmee tegelijkertijd de leefomgevingskwaliteit verbeterd kan worden en kansen voor natuur geboden kunnen worden. In 2050 heeft Nederland daarnaast een duurzame energievoorziening. Dit vraagt echter om ruimte. Door deze ruimte zoveel mogelijk te clusteren, wordt versnippering van het landschap voorkomen en wordt de ruimte zo efficiënt mogelijk benut. Het Rijk zet zich in door het maken van ruimtelijke reserveringen voor het hoofdenergiesysteem op nationale schaal.
2. Duurzaam economisch groeipotentieel: Nederland werkt toe naar een duurzame, circulaire, kennisintensieve en internationaal concurrerende economie in 2050. Daarmee kan ons land zijn positie handhaven in de top vijf van meest concurrerende landen ter wereld. Er wordt ingezet op een innovatief en sterk vestigingsklimaat met een goede quality of life. Belangrijk is wel dat onze economie toekomstbestendig wordt, oftewel concurrerend, duurzaam en circulair.
3. Sterke en gezonde steden en regio's: Er zijn vooral in steden en stedelijke regio's nieuwe locaties nodig voor wonen en werken. Het liefst binnen de bestaande stadsgrenzen, zodat de open ruimten tussen stedelijke regio's behouden blijven. Dit vraagt optimale afstemming op en investeringen in mobiliteit. Dit betekent dat voorafgaand aan de keuze van nieuwe verstedelijkingslocaties helder moet zijn welke randvoorwaarden de leefomgevingskwaliteit en -veiligheid daar stelt en welke extra maatregelen nodig zijn wanneer er voor deze locaties wordt gekozen. Zo blijft de gezondheid in steden en regio's geborgd.
4. Toekomstbestendige ontwikkeling van het landelijk gebied: Er ontstaat een nieuw perspectief voor de Nederlandse landbouwsector als koploper in de duurzame kringlooplandbouw. Een goed verdienpotentieel voor de bedrijven wordt gecombineerd met een minimaal effect op de omgevingskwaliteit van lucht, bodem en water. In alle gevallen wordt ingezet op ontwikkeling van de karakteristieke eigenschappen van het Nederlandse landschap. Dit vertegenwoordigt een belangrijke cultuurhistorische waarde. Verrommeling en versnippering, bijvoorbeeld door wildgroei van distributiecentra, is ongewenst en wordt tegengegaan.

3.1.1.3 Afwegingsprincipes

De druk op de fysieke leefomgeving in Nederland is zo groot, dat belangen soms botsen. Het streven is combinaties te maken en win-win situaties te creëren, maar dit is niet altijd mogelijk. Soms zijn er scherpe keuzes nodig en moeten belangen worden afgewogen. Hiertoe gebruikt de NOVI drie afwegingsprincipes:

1. Combinatie van functies gaan voor enkelvoudige functies. In het verleden is scheiding van functies vaak te rigide gehanteerd. Met de NOVI wordt gezocht naar maximale combinatiemogelijkheden tussen functies, gericht op een efficiënt en zorgvuldig gebruik van onze ruimte;
2. Kenmerken en identiteit van een gebied staan centraal. Het verschilt tussen gebieden wat de optimale balans is tussen bescherming en ontwikkeling en tussen concurrentiekracht en leefbaarheid. Sommige opgaven en belangen wegen in het ene gebied zwaarder dan in het andere;
3. Afwentelen wordt voorkomen. Het is van belang dat de leefomgeving zoveel mogelijk voorziet in mogelijkheden en behoeften van de huidige generatie inwoners, zonder dat dit ten koste gaat van die van toekomstige generaties.

3.1.1.4 Ladder voor duurzame verstedelijking

In de SVIR (voorloper van de NOVI) is de ladder voor duurzame verstedelijking geïntroduceerd. Deze ladder is per 1 oktober 2012 als motiveringseis in het Besluit ruimtelijke ordening (artikel 3.1.6, lid 2) opgenomen. Op 1 juli 2017 is de Ladder in het Besluit ruimtelijke ordening gewijzigd. Aanleiding voor de wijziging waren de in de praktijk gesignaleerde knelpunten bij de uitvoering van de Ladder en de wens om te komen tot een vereenvoudigd en geoptimaliseerd instrument.

Doel van de ladder voor duurzame verstedelijking is een goede ruimtelijke ordening door een optimale benutting van de ruimte in stedelijke gebieden. Hierbij geldt een motiveringsvereiste voor het bevoegd gezag als nieuwe stedelijke ontwikkelingen planologisch mogelijk worden gemaakt.

Teneinde een ontwikkeling adequaat te kunnen toetsen aan de ladder is het noodzakelijk inzicht te geven in de begrippen ‘bestaand stedelijk gebied’ en ‘stedelijke ontwikkeling’.

In de Bro zijn in artikel 1.1.1 definities opgenomen voor:

Bestaand stedelijk gebied: ‘bestaand stedenbouwkundig samenstel van bebouwing ten behoeve van wonen, dienstverlening, bedrijvigheid, detailhandel of horeca, alsmede de daarbij behorende openbare of sociaal culturele voorzieningen, stedelijk groen en infrastructuur’.

Stedelijke ontwikkeling: ´ruimtelijke ontwikkeling van een bedrijventerrein of zeehaventerrein, of van kantoren, detailhandel, woningbouwlocaties of andere stedelijke voorzieningen. ´

3.1.2 Toetsing van het initiatief aan de uitgangspunten in het rijksbeleid

Voorgenomen ontwikkeling betreft een uitbreiding van een intensieve veehouderij waarbij de bestaande pluimveestal wordt uitgebreid met een wintergarten. Met de ontwikkeling wordt voorzien in een goed leefklimaat voor de dieren in de stal. Binnen de ontwikkeling is daarmee geen sprake van enige belemmering met betrekking tot de prioriteiten zoals verwoord in de NOVI.

Wat betreft de 'Ladder voor duurzame verstedelijking' wordt opgemerkt dat deze van toepassing is bij 'nieuwe stedelijke ontwikkelingen' (3.1.6 Bro). Deze functie is, gelet op de definitie, niet aan te merken als een 'stedelijke ontwikkeling'. In voorliggend geval is de ladder voor duurzame verstedelijking dan ook niet van toepassing. Geconcludeerd wordt dat er geen sprake is van strijd met het Rijksbeleid. Geconcludeerd wordt dat de NOVI geen belemmering vormt voor de in dit bestemmingsplan opgenomen herontwikkeling.

3.2 Provinciaal beleid

Het provinciaal beleid van de provincie Friesland is verwoord in tal van plannen. De belangrijkste plannen betreffen de omgevingsvisie provincie Fryslân – de Romte Diele en de verordening Romte Fryslân 2014.

3.2.1 Omgevingsvisie provincie Fryslân – de Romte Diele

3.2.1.1 Algemeen

Provincie Fryslân heeft per 23-9-2020 haar omgevingsvisie vastgesteld. In deze visie beschrijft de provincie het beleid zoals zij dat voor ogen ziet als de Omgevingswet naar verwachting in 2023 in werking treedt. De provincie heeft een viertal doelstellingen die ze als speerpunt wil behandelen. Een vitaal, veerkrachtig, karakteristiek en gezond Fryslân. Dat zijn de ambities van de provincie Fryslân voor de Friese leefomgeving. Met de leefomgeving bedoeld de provincie: de gedeelde ruimte waarin de mensen in de provincie samenleven. Fryslân is van alle mensen die er wonen, werken of te gast zijn. Hierna wordt ieder speerpunt kort toegelicht.

Vitaal

Betekent dat de provincie streeft naar brede welvaart door slimme economische groei: dat is groei die een positieve bijdrage levert aan de ambities. Een sterke, groene economie genereert de middelen om te investeren in omgevingskwaliteiten. Het zorgt ervoor dat de steden, de dorpen en het platteland leefbaar zijn en blijven. Dat er voldoende woningen, voorzieningen en bedrijvigheid zijn. Dat de bereikbaarheid goed is. En dat leegstand en verpaupering van bebouwing zijn teruggedrongen.

Veerkrachtig

Betekent dat Fryslân ingrijpende ontwikkelingen kan opvangen. Veranderingen in het klimaat bijvoorbeeld, waardoor het energiegebruik moeten worden teruggedrongen. De provincie wil dat de Friese steden, dorpen en landschappen robuust zijn en tegen een stootje kunnen. Ook wil zij dat de economie circulair en veelzijdig is zodat economische kansen ten volle benut kunnen worden en eventuele tegenvallers goed opgevangen kunnen worden.

Karakteristiek

Dit betekent dat er gestreefd wordt om de identiteit te behouden. De Friese ruimte heeft een eigen karakter met onder andere terpen, de Wadden, het coulisselandschap. De ambitie van de provincie is om die herkenbaarheid te behouden en te gebruiken bij nieuwe plannen.

Gezond

Dit betekent een goede kwaliteit van de bodem, het water en de lucht. De provincie wil dan ook in een goede staat doorgeven aan toekomstige generaties. De provincie wil vruchtbare landbouwgronden, kenmerkende natuurgebieden en veel verschillende soorten planten en dieren. De rust, de stilte en het donker in delen van de provincie Fryslân worden beschermd.

Voor deze woning is het onderwerp Vitaal daarbij van belang. Dit betekent dat de Friese steden, dorpen en het platteland leefbaar zijn en blijven. Dat er voldoende woningen, voorzieningen en bedrijvigheid zijn, en dat de bereikbaarheid goed is. Een sterke economie ligt hieraan ten grondslag. Deze bestaande woning een woonfunctie geven is van belang om ook in dit gebied leegstand te voorkomen

3.2.1.2 Friese landbouw duurzaam, zowel ecologisch als economisch

De provincie heeft als doel om de Friese landbouw duurzaam, zowel ecologisch als economisch te hebben in 2025

Toelichting

Duurzame landbouw is als gebruiker en beheerder één van de pijlers van een vitaal en aantrekkelijk platteland. Innovatie en samenwerking in de keten zijn succesfactoren om tot duurzame landbouw te komen;

kennisinstellingen spelen hierin een belangrijke rol. De diversiteit aan agrarische bedrijven ziet de provincie als kracht, doordat verschillende typen bedrijven kennis en ervaringen uitwisselen. Bedrijven maken eigen keuzes in bedrijfsvoering. Dat kan schaalvergroting zijn, maar ook schaalverkleining, biologisch, extensivering, verbreding en verdieping. Ook agrarisch beheer van natuurgebieden kan onderdeel zijn van de bedrijfsvoering. Belangrijk is dat bedrijven natuurlijke en sociale binding met hun omgeving houden: grondgebonden bedrijven in een omvang die past in het landschap en bij de Friese identiteit en sociale context. Natuurlijke omstandigheden, zoals waterpeilen en bodemkwaliteit, worden meer bepalend voor bedrijfsvoering. Ook medegebruik van agrarische grond, zoals waterberging en natuurbeheer, wordt meer van invloed. Omgevingskwaliteiten in een gebied bepalen zo de agrarische ontwikkelmogelijkheden; dit verschilt per locatie.

Acties

De provincie stimuleert de landbouwsector om de omslag te maken naar een duurzame, natuurinclusieve en grondgebonden kringlooplandbouw. Dit doet ze via een integrale Landbouwagenda die samen wordt opgesteld met partners, met daarin o.a. het ondersteunen van kennisontwikkeling en voorbeeldprojecten. Het ontwikkelen van nieuwe, houdbare verdienmodellen voor de landbouw is essentieel. Het leveren van maatschappelijke diensten, zoals natuur- en landschapsbeheer, bodembiodiversiteit, waterconservering en -berging, dient volwaardig en structureel te worden vergoed. Dit kan op verschillende manieren: door deze diensten zonder meerkosten in het bedrijf in te passen, door vergoeding uit de markt, óf - waar de aanpassingen niet inpasbaar zijn in een regulier verdienmodel - door de overheid. De provincie ondersteund gemeenten bij toepassing van de Nije Pleats methode voor lokale inpassing van agrarische bedrijven; in de Omgevingsverordening geven we aan vanaf welke omvang de Nije Pleats methode relevant is, zodat dit niet voor beperkte agrarische ontwikkelingen nodig is. Extra inspanning voor biodiversiteit, (leef)milieu of duurzaamheid kan een plus opleveren in de vorm van extra ontwikkelruimte, nader te regelen in de Omgevingsverordening.

3.2.1.3 Toetsing van het initiatief aan de Omgevingsvisie

Binnen de voorgenomen ontwikkeling wordt een bestaande stal, waar pluimvee wordt gehouden, uitgebreid ten behoeve van het vergroten van de leefruimte voor de te houden scharrelvleeskuikens. Op basis van het beleid omschreven in de omgevingsvisie van de provincie Friesland, en de daaruit voortvloeiende Omgevingsverordening, kan worden gesteld dat deze ontwikkeling aansluit bij de doelstellingen zoals omschreven in de Omgevingsvisie Fryslân. Deze doelstellingen zijn immers gericht op het maken van een omslag naar duurzame landbouw. In 3.2.2 wordt nader ingegaan op de provinciale omgevingverordening en de bijbehorende toetsing aan de methode Nije Pleats.

3.2.2 Provinciale Omgevingsverordening

3.2.2.1 Algemeen

Op 25-06-2014 is de Verordening Romte Fryslân 2014 vastgesteld. De verordening wordt regelmatig gewijzigd, waarvan de laatste wijziging dateert van 23 maart 2021: Aanpassing nummering artikel 10.1.1, eerste lid Verordening Romte Fryslân 2014 (algemene ontheffing). De verordening stelt concrete regels die ervoor moeten zorgen dat de provinciale ruimtelijke belangen (uit het streekplan, maar ook daarna opgestelde structuurvisies) doorwerken in de gemeentelijke ruimtelijke plannen. De verordening voorziet niet in nieuw beleid. Uitsluitend geldend provinciaal ruimtelijk beleid is omgezet in algemeen geldende regels. Uitgangspunt is dat de verordening niet meer regelt dan noodzakelijk is. Wat elders al goed geregeld is (in de Barro of in andere wet- en regelgeving) hoeft niet te worden over gedaan. Verder is rekening gehouden met de verantwoordelijkheid van gemeenten. Binnen randvoorwaarden is ruimte voor lokaal maatwerk. In het beleidsdocument is een aparte kop agrarische bedrijven opgenomen, hieronder worden relevante artikelen toegelicht.

Landbouw: (Agrarische bedrijven) artikel 6
Artikel 6.1.3 onder 1 van de verordening stelt dat een ruimtelijk plan mogelijkheden voor uitbreiding van het agrarische bouwperceel kan bevatten tot 1,5 ha, dan wel de bestaande oppervlakte behouden indien deze meer bedraagt dan 1,5 ha. In artikel 6.1.3 is een afwijkingsmogelijkheid opgenomen die ervanuit gaat dat er groter gebouwd mag worden gebouwd onder de volgende voorwaarden:

a. het bedrijf al een bouwperceel van bijna 1,5 ha of meer dan 1,5 ha heeft en de bedrijfsuitbreiding redelijkerwijs niet binnen dat bouwperceel is te realiseren,
b. de uitbreiding van het bouwperceel beperkt blijft, en
c. de nieuwe situatie een maatschappelijk voordeel oplevert voor een of meer van de volgende aspecten:
    I. verbetering van dierenwelzijn,
    II. vermindering van milieubelasting en van uitstoot van milieubelastende stoffen;
    III. een innovatieve bedrijfsvoering die bijdraagt aan duurzaamheid en daardoor een voorbeeldfunctie heeft,
    IV. aanmerkelijke landschappelijke verbetering, waaronder begrepen het elders slopen van minimaal een gelijke oppervlakte aan bebouwing.

Artikel 6.1.5 geeft onder 1 aan dat bij een ruimtelijk plan waarin een uitbreiding van een agrarisch bedrijf naar een bouwperceel groter dan 1,5 hectare of een nieuw agrarisch bouwperceel is toegestaan, wordt onderbouwd dat het bedrijf milieuhygiënisch en verkeerskundig inpasbaar is in de omgeving en wat betreft schaal, verschijningsvorm en lichtuitstoot inpasbaar is binnen de landschappelijke en cultuurhistorische kernkwaliteiten. Onder 2 wordt aangegeven dat voor de landschappelijke inpassing van het agrarisch bedrijf zoals bedoeld in het eerste lid een ruimtelijk inrichtingsplan wordt opgesteld volgens de methodiek Nije Pleats, waarvan de uitvoering als voorwaardelijke bepaling in het ruimtelijk plan is opgenomen.

3.2.2.2 Nije Pleats methode

De Nije Pleatsmethode is een methode van planvorming waarbij een team van deskundigen in een vroeg stadium integraal adviseert over alle aspecten die relevant zijn voor een zorgvuldige ruimtelijke inpassing van een concrete ruimtelijke ontwikkeling, zoals de vestiging of uitbreiding van een agrarisch bedrijf of de vestiging of uitbreiding van een recreatieve inrichting. Voor de methode gelden twee regels:

1. In een ruimtelijk plan waarin een uitbreiding van een agrarisch bedrijf naar een bouwperceel groter dan 1,5 hectare of een nieuw agrarisch bouwperceel is toegestaan, wordt in de plantoelichting onderbouwd dat het bedrijf milieuhygiënisch en verkeerskundig inpasbaar is in de omgeving en wat betreft schaal, verschijningsvorm en lichtuitstoot inpasbaar is binnen de landschappelijke en cultuurhistorische kernkwaliteiten.
2. Voor de landschappelijke inpassing van het agrarisch bedrijf zoals bedoeld in het eerste lid wordt een ruimtelijk inrichtingsplan opgesteld volgens de methodiek Nije Pleats, waarvan de uitvoering als voorwaardelijke bepaling in het ruimtelijk plan is opgenomen

De verordening biedt ruimte voor schaalvergroting van agrarische bedrijven. Voor schaalvergroting (geregeld in artikel 6.1.2 en 6.1.3 van de verordening) geldt de voorwaarde dat het bedrijf in de beoogde bedrijfsomvang ter plekke kan functioneren en qua ligging en ontsluiting en inpasbaar is binnen de kwaliteiten van landschap en natuur. Hierbij laat de gemeente zich in een vroeg stadium door deskundigen integraal adviseren over de ruimtelijke inpassing van een agrarisch bedrijf. Deze maatwerkmethode levert winst voor de agrariër en winst voor de inpassing van het boerenerf in het landschap op. Daarnaast is er sprake van tijdswinst als de deskundigen op één moment en gezamenlijk tot een integraal advies komen. Het expertiseteam van De Nije Pleats, waarvan het contactpunt bij Hûs en Hiem zit, is een serviceteam richting gemeenten dat snel het gewenste maatwerk kan leveren.. Een gemeente kan deze integrale advisering en onderbouwing ook zelf organiseren. In dat geval zal verzekerd moeten zijn dat alle relevante deskundigen tijdig worden ingeschakeld. Uiteraard mag sprake zijn van maatwerk: bij kleinschalige perceel verruiming in niet complexe situaties kan de Nije Pleats-methodiek ook eenvoudiger vormgegeven worden. Artikel 6.1.5 van de omgevingsverordening borgt die Nije Pleats methodiek bij bouwpercelen > 1,5 ha en bij nieuwe bouwpercelen.

3.2.2.3 Toetsing van het initiatief aan de provinciale verordening

Toetsing Artikel 6

De uitbreiding buiten het bestaande bouwvlak samen met de bebouwing en het groen binnen het bestaande bouwvlak komt neer op een ruimte beslag van circa 3 ha en komt dus uit boven de 1,5 ha. Het totaal bebouwde oppervlak bedraagt in de nieuwe situatie 15222,3 m^2. De uitbreiding komt met 350m^2 buiten het bestaande bouwvlak te liggen. De uitbreiding aan stal drie is redelijkerwijs niet binnen het bestaande bouwvlak te realiseren. De uitbreiding is een beperkte uitbreiding die maatschappelijk voordeel oplevert ten aanzien van de verbetering van dierenwelzijn, vermindering van milieubelasting en van uitstoot van milieubelastende stoffen.

Toetsing Nije Pleats

Voorliggend bouwvlak is reeds groter dan 1,5 hectare. Daarnaast voorziet de wintergarten in een zeer geringe toename, van oppervlak, ten opzichte van het huidige bouwvlak. De wintergarten bevindt zich aansluitend aan bestaande bebouwing, wat een maatwerktraject niet nodig maakt. Er is geen heroverweging van landschappelijke inpassing nodig zoals dat bij bouwblokverruiming of uitbreiding met nieuw stallen het geval is. Ook qua welstand is er geen noodzaak voor een zware toets omdat de benodigde bouwvergunning door welstand wordt getoetst. Tot slot leidt de uitbreiding niet tot een grotere bedrijfsomvang of toename van dieren en gaat de ontwikkeling niet ten koste van de kwaliteit van het landschap en de natuur

Gelet op bovenstaande wordt toetsing aan artikel 6.1.5 wordt hierom niet noodzakelijk geacht. De Nije Pleats methode wordt hierom achterwege gelaten. Wel heeft de initiatiefnemer een inpassingsplan opgesteld (zie bijlage 2) waardoor het totale erf landschappelijk wordt ingepast. Tevens is er rekening gehouden met de lichtinvloed van de ontwikkeling op omliggende percelen, door het uitvoeren van een verlichtingsplan (zie bijlage 3) De verlichting is zo geplaatst dat het licht geen uitstraling heeft naar de omgeving.

3.2.3 Conclusie toetsing provinciaal beleid

Geconcludeerd wordt dat het plan in overeenstemming is met de Omgevingsvisie en Omgevingsverordening van de Provincie Friesland.

3.3 Gemeentelijk beleid

De gemeente Waadhoeke heeft een welstandsnota opgesteld, hieronder wordt hieraan getoetst.

3.3.1 Welstandsnota Waadhoeke

3.3.1.1 Algemeen

De gemeente Waadhoeke heeft per 12 december 2019 een welstandsnota opgesteld. De laatste wijzigingen zijn doorgevoerd per 1 juli 2021. Het welstandsbeleid van Waadhoeke is opgesteld vanuit de overtuiging dat de lokale overheid het belang van een aantrekkelijke bebouwde omgeving dient te behartigen. De gevels van gebouwen en andere bouwwerken vormen samen met de openbare ruimte de dagelijkse leefomgeving van de mensen in Waadhoeke. Dat betekent dat de verschijningsvorm van een bouwwerk geen zaak is van de eigenaar alleen; elke voorbijganger wordt ermee geconfronteerd, of hij nu wil of niet. Een aantrekkelijke, goed verzorgde omgeving verhoogt bovendien de waarde van het onroerend goed en versterkt het vestigingsklimaat. Het doel van het welstandstoezicht is om, in alle openheid, een bijdrage te leveren aan de belevingswaarde van de gemeente Waadhoeke. Uitgangspunt daarbij is dat met het opstellen van welstandsbeleid de gemeente een helder, controleerbaar en klantgericht welstandstoezicht levert. Burgers, ondernemers en ontwerpers worden in een vroeg stadium geïnformeerd over de criteria die bij de welstandsbeoordeling een rol spelen.

3.3.1.2 Buitengebied

Het buitengebied van de gemeente Waadhoeke kan globaal in tweeën worden gedeeld. In het noorden ligt de nadruk van de agrarische bedrijfsvoering op de akkerbouw terwijl het zuidelijk deel voornamelijk wordt bepaald door veehouderijbedrijven. De bebouwing ligt in beide gebieden sterk verspreid in het landschap, waarbij de boerderijen het bebouwingsbeeld domineren. Verspreid zijn ook woningen in het buitengebied gesitueerd en op een aantal plaatsen is sprake van een kleine bebouwingsconcentratie in de vorm van zeer kleine dorpjes en gehuchten.

Voor de cultuurhistorisch waardevolle boerderijen zijn objectcriteria geformuleerd. Voor de beschrijving van deze boerderijen en de daarbij behorende welstandscriteria wordt naar de objectgerichte criteria verwezen.

Naast de authentieke boerderijen is er op het boerenerf bebouwing gerealiseerd die ten dienste staat van het akkerbouwbedrijf, dan wel het veehouderijbedrijf. Deze bebouwing is qua bouwhoogte veelal ondergeschikt aan de authentieke boerderij, maar qua oppervlakte veelal omvangrijk. Het grote verschil tussen de agrarische bedrijfsbebouwing voor een akkerbouwbedrijf en een veehouderijbedrijf zit in de goothoogte van de gebouwen. Akkerbouwbedrijven hebben uit oogpunt van de bedrijfsvoering behoefte aan een hoge goothoogte, terwijl tot nog toe die hoogte bij veehouderijbedrijven beperkt kon blijven. Hier is overigens ook een trend naar hogere stallen waarneembaar. Ondanks de forse nieuwe agrarische bebouwing is de historische boerderij in de meeste gevallen nog beeldbepalend voor het erf. De nieuwe bebouwing is veelal op het achtererf geplaatst. In het buitengebied komen verspreid ook andere bijzondere functies en gebouwen voor, zoals woningen, windmolens en gemaaltjes.

3.3.1.3 Toeting initiatief aan Welstandsnota Waadhoeke.

De voorgenomen ontwikkeling voorziet in een uitbreiding van de bestaande stal met een wintergarten, waarbij de structuur en het aanzien van het agrarisch erf nauwelijks tot niet wijzigt. Tevens past de bebouwing binnen een uitgevoerd inpassingsplan. Aan de welstandscommissie is het om te bepalen of de voorgenomen ontwikkeling past binnen de omgeving.

3.4 Conclusie toetsing aan gemeentelijk beleid

De voorgenomen ontwikkeling is in overeenstemming met het van relevante gemeentelijke beleid.

HOOFDSTUK 4 MILIEU- EN OMGEVINGSASPECTEN

Artikel 5.20 van het Bor verklaart voor de inhoud van een besluit als bedoeld in artikel 2.12, eerste lid, sub a, onder 3^0 Wabo, artikel 3.1.6 van overeenkomstige toepassing. Op grond van artikel 3.1.6 van het Besluit ruimtelijke ordening moet in de ruimtelijke onderbouwing ten behoeve van een omgevingsvergunning een beschrijving worden opgenomen van de wijze waarop de milieukwaliteitseisen bij het plan zijn betrokken. Daarbij moet rekening gehouden worden met de geldende wet- en regelgeving en met de vastgestelde (boven)gemeentelijke beleidskaders.

In dit hoofdstuk worden de resultaten van het onderzoek naar de milieukundige uitvoerbaarheid beschreven. Het betreft de thema's geluid, bodem, luchtkwaliteit, externe veiligheid, milieuzonering, ecologie, archeologie & cultuurhistorie, Besluit milieueffectrapportage en water.

4.1 Geluid

4.1.1 Algemeen

De Wet geluidhinder (Wgh) bevat geluidnormen en richtlijnen over de toelaatbaarheid van geluidniveaus als gevolg van rail- en wegverkeerslawaai en industrielawaai. De Wgh geeft aan dat een akoestisch onderzoek moet worden uitgevoerd bij het voorbereiden van de vaststelling van een bestemmingsplan of het nemen van een omgevingsvergunning indien het plan een geluidgevoelig object mogelijk maakt binnen een geluidszone van een bestaande geluidsbron of indien het plan een nieuwe geluidsbron mogelijk maakt. Het akoestisch onderzoek moet uitwijzen of de wettelijke voorkeurswaarde bij geluidgevoelige objecten wordt overschreden en zo ja, welke maatregelen nodig zijn om aan de voorkeurswaarde te voldoen.

4.1.2 Situatie projectgebied

De uitbreiding van de pluimveestallen wordt in het kader van de Wgh niet aangemerkt als een geluidgevoelig object. De aspecten wegverkeers-, railverkeers- en industrielawaai zijn dan ook niet van toepassing.

In paragraaf 4.5 (milieuzonering) wordt aan de hand van de VNG-uitgave 'Bedrijven en milieuzonering' nader ingegaan op de milieubelasting van het project op de omgeving.

4.1.3 Conclusie

De Wet geluidhinder vormt geen belemmering voor de uitvoerbaarheid van het initiatief.

4.2 Bodem

4.2.1 Algemeen

Bij de vaststelling van een bestemmingsplan dient te worden bepaald of de aanwezige bodemkwaliteit past bij het toekomstige gebruik van die bodem en of deze aspecten optimaal op elkaar kunnen worden afgestemd. Om hierin inzicht te krijgen, dient doorgaans een bodemonderzoek te worden verricht conform de richtlijnen NEN 5740.

Op basis van de Woningwet, de Wabo en bijbehorende regelgeving gelden de volgende uitzonderingen voor de bodemonderzoeksplicht:

1. als het gaat om bouwwerken die de grond niet raken of het bestaande, niet wederrechtelijke gebruik wordt gehandhaafd;
2. als het gaat om het bouwen van bouwwerken waarin niet (nagenoeg) voortdurend mensen zullen verblijven (Woningwet, artikel 8, derde lid). Hierbij wordt een verblijfstijd van minder dan 2 uur gehanteerd;

3. als B&W vrijstelling verlenen omdat er al voldoende gegevens met betrekking tot de bodemkwaliteit bekend zijn, bijvoorbeeld op basis van reeds eerder uitgevoerd bodemonderzoek (maximaal 5 jaar oud en waarbij het gebruik sindsdien niet is gewijzigd).

4.2.2 Situatie projectgebied

Binnen de voorgenomen ontwikkeling worden de bestaande pluimveestallen uitgebreid met de aanbouw van een wintergarten (overdekte uitloop). Met de uitbreiding wordt een verbetering in het leefklimaat voor de dieren in de stal beoogd. De voorgenomen ontwikkeling voorziet daarmee niet in het mogelijk maken van een gebouw welke bestemd is voor (nagenoeg) langdurig menselijk verblijf. Daarmee wordt voldaan aan de tweede uitzonderingsregel uit voorgaande paragraaf. Een bodemonderzoek kan om deze reden achterwege blijven.

4.2.3 Conclusie

Geconcludeerd wordt dat het aspect bodem geen belemmering vormt voor de voorgenomen ontwikkeling.

4.3 Luchtkwaliteit

4.3.1 Beoordelingskader

Om een goede luchtkwaliteit in Europa te garanderen heeft de Europese Unie een viertal kaderrichtlijnen opgesteld. De hiervan afgeleide Nederlandse wetgeving is vastgelegd in hoofdstuk 5, titel 2 van de Wet milieubeheer. Deze wetgeving staat ook bekend als de Wet luchtkwaliteit.

In de Wet luchtkwaliteit staan ondermeer de grenswaarden voor de verschillende luchtverontreinigende stoffen. Onderdeel van de Wet luchtkwaliteit zijn de volgende Besluiten en Regelingen:

- Besluit en de Regeling niet in betekenende mate bijdragen (luchtkwaliteitseisen);
- Besluit gevoelige bestemmingen (luchtkwaliteitseisen).

4.3.1.1 Besluit en de Regeling niet in betekenende mate bijdragen (NIBM)

Het Besluit niet in betekenende mate bijdragen (NIBM) staat bouwprojecten toe wanneer de bijdrage aan de luchtkwaliteit van het desbetreffende project niet in betekenende mate is. Het begrip “niet in betekenende mate” is gedefinieerd als 3% van de grenswaarden uit de Wet milieubeheer. Het gaat hierbij uitsluitend om stikstofdioxide (NO_2) en fijnstof (PM_{10}). Toetsing aan andere luchtverontreinigende stoffen uit de Wet luchtkwaliteit vindt niet plaats.

In de Regeling NIBM is een lijst met categorieën van gevallen (inrichtingen, kantoor- en woningbouwlocaties) opgenomen die niet in betekenende mate bijdragen aan de luchtverontreiniging. Enkele voorbeelden zijn:

- woningen: 1.500 met een enkele ontsluitingsweg;
- woningen: 3.000 met twee ontsluitingswegen;
- kantoren: 100.000 m² bruto vloer met een enkele ontsluitingsweg.

Als een ruimtelijke ontwikkeling niet genoemd staat in de Regeling NIBM kan deze nog steeds niet in betekenende mate bijdragen. De bijdrage aan NO_2 en PM_{10} moet dan minder zijn dan 3% van de grenswaarden.

Veehouderijen zijn niet opgenomen in de Regeling NIBM. Toch is het niet altijd noodzakelijk om met behulp van een berekening vast te stellen of er sprake is van NIBM. Dit kan ook gedaan worden met een motivering, bijvoorbeeld op basis van ervaring. Als hulpmiddel bij de motivering is een vuistregel opgesteld waarmee men kan aantonen of de fijnstofbijdragen van de veehouderijen op het plan is te beschouwen als Niet in Betekenende Mate (NIBM). In de vuistregel is een tabel opgenomen met als uitgangspunt de 3% NIBM grens. In de tabel is sprake van een "worst case" benadering. Dat betekent dat wanneer uit de toets blijkt dat de fijnstofbijdrage van een bedrijf op het beoordelingspunt voldoet aan de 3% NIBM grens, het ook voldoende

aannemelijk is dat dit zal blijken uit een berekening met rekenprogramma ISL3a en deze laatste berekening daarvoor niet nodig is.

Afstand tot te toetsten plaats	70 m	80 m	90 m	100 m	120 m	140 m	160 m
Totale emissie in g/jr	324.000	387.000	473.000	581.000	817.000	1.075.000	1.376.000

4.3.1.2 Besluit gevoelige bestemmingen

Dit besluit is opgesteld om mensen die extra gevoelig zijn voor een matige luchtkwaliteit aanvullend te beschermen. Deze 'gevoelige bestemmingen' zijn scholen, kinderdagverblijven en verzorgings-, verpleeg- en bejaardentehuizen. Woningen en ziekenhuizen/ klinieken zijn geen gevoelige bestemmingen.

De grootste bron van luchtverontreiniging in Nederland is het wegverkeer. Het Besluit legt aan weerszijden van rijkswegen en provinciale wegen zones vast. Bij rijkswegen is deze zone 300 meter, bij provinciale wegen 50 meter. Bij realisatie van ‘gevoelige bestemmingen’ binnen deze zones is toetsing aan de grenswaarden die genoemd zijn in de Wet luchtkwaliteit nodig.

Voorliggende ontwikkeling wordt niet aangemerkt als een gevoelige bestemming in het kader van het Besluit gevoelige bestemmingen.

4.3.2 Situatie projectgebied

In bijlage 4 van deze ruimtelijke onderbouwing is de aanvraag milieu neutraal veranderen toegevoegd. Hierin worden onder andere diverse milieuaspecten toegelicht. Betreft de luchtkwaliteit is onderstaande relevant.

Fijnstof

Minder dieren betekent minder uitstoot. De 274.000 st. vleeskuikens blijven vergund, maar als er scharrelvleeskuikens worden gehouden is de emissie lager. De fijnstofemissie van 155.500 st. scharrelvleeskuikens is ca. 43% lager dan die van 216.500 st. reguliere kuikens.

Ammoniak

Minder dieren betekent minder uitstoot. De 216.500 st. vleeskuikens blijven vergund, maar als er scharrelvleeskuikens worden gehouden is de emissie lager. De ammoniakemissie van 155.500 st. scharrelvleeskuikens is ca. 43% lager dan die van 274.000 st. reguliere kuikens.

In de situatie met scharrelvleeskuikens voldoet de situatie ook aan de normstelling van het Besluit huisvesting; de max. e.w. voor de stalemissie in bestaande stallen opgericht voor 1 juli 2015 is 0,045 kg NH3 p.d.p.j.; de werkelijke emissie in het geval van 155.500 st. vleeskuikens is 0,021 kg NH3 en veel lager dan deze norm.

Niet in betekende mate (NIBM)

Gelet op bovenstaande kan worden gesteld dat voorliggend project ‘niet in betekenende mate bijdraagt’ aan de luchtverontreiniging en zelfs zorgt voor een verbetering van de luchtkwaliteit.

Besluit gevoelige bestemmingen

Een pluimveestal wordt niet aangemerkt als ‘gevoelige bestemming’. Een toetsing aan de grenswaarden die genoemd zijn in de Wet luchtkwaliteit is dan ook niet nodig.

4.3.3 Conclusie

Het aspect luchtkwaliteit vormt geen belemmering voor voorliggend initiatief.

4.4 Externe veiligheid

4.4.1 Algemeen

Externe veiligheid is een beleidsveld dat is gericht op het beheersen van risico's die ontstaan voor de omgeving bij de productie, de opslag, de verlading, het gebruik en het transport van gevaarlijke stoffen. Per 1 januari 2010 moet worden voldaan aan strikte risicogrenzen. Een en ander brengt met zich mee dat nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen moeten worden getoetst aan wet- en regelgeving op het gebied van externe veiligheid. Concreet gaat het om risicovolle bedrijven, vervoer gevaarlijke stoffen per weg, spoor en water en transport gevaarlijke stoffen via buisleidingen. Op de diverse aspecten van externe veiligheid is afzonderlijke wetgeving van toepassing. Voor risicovolle bedrijven gelden onder meer:

- het Besluit externe veiligheid inrichtingen (Bevi);
- de Regeling externe veiligheid inrichtingen (Revi);
- het Registratiebesluit externe veiligheid;
- het Besluit risico's zware ongevallen 2015 (Brzo 2015);
- het Vuurwerkbesluit.

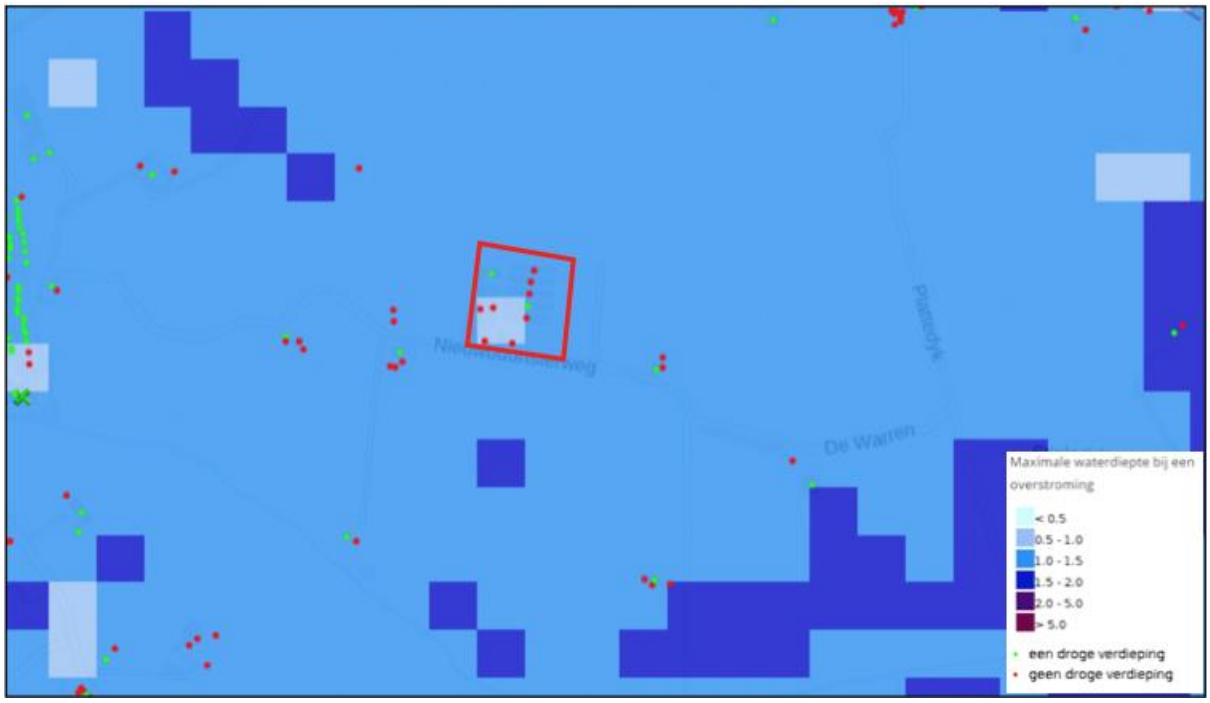
Voor vervoer gevaarlijke stoffen geldt de 'Wet Basisnet vervoer gevaarlijke stoffen' (Wet Basisnet). Dat vervoer gaat over water, spoor, wegen, per buisleiding of door de lucht. De regels van het Basisnet voor ruimtelijke ordening zijn vastgelegd in:

- het Besluit externe veiligheid transportroutes (Bevt);
- de Regeling basisnet;
- de (aanpassing) Regeling Bouwbesluit (veiligheidszone en plasbrandaandachtsgebied);
- Het transporteren van stoffen per buisleiding is geregeld in het Besluit externe veiligheid buisleidingen (Bevb).

Het doel van wetgeving op het gebied van externe veiligheid is risico's waaraan burgers in hun leefomgeving worden blootgesteld vanwege risicovolle inrichtingen en activiteiten tot een aanvaardbaar minimum te beperken. Het is noodzakelijk inzicht te hebben in de kwetsbare en beperkt kwetsbare objecten en het plaatsgebonden en het groepsrisico.

4.4.2 Situatie projectgebied

Aan de hand van de Risicokaart en het bestemmingsplan is een inventarisatie verricht van risicobronnen in en rond het projectgebied. Op de Risicokaart staan meerdere soorten risico's, zoals ongevallen met brandbare, explosieve en giftige stoffen, grote branden of verstoring van de openbare orde. In totaal worden op de Risicokaart dertien soorten rampen weergegeven. In afbeelding 4.1 is een uitsnede van de Risicokaart opgenomen. Het projectgebied is hierin indicatief met de rode omlijning aangegeven en aangeduid.

Afbeelding 4.1 Uitsnede Risicokaart (Bron: Atlas van de leefomgeving)

In het bestemmingsplan is een “Veiligheidszone – bevi” gelegen op het perceel. De risicocontouren van risicovolle inrichtingen die buiten de inrichting vallen benoemd in de toelichting zijn aangeduid als veiligheidszone - bevi. Binnen deze aanduiding mogen er geen (beperkt) kwetsbare objecten aanwezig zijn.

Uit de inventarisatie blijkt dat het projectgebied:

- zich bevindt binnen de risicocontour van Bevi- en Brzo-inrichtingen dan wel inrichtingen die vallen onder het Vuurwerkbesluit (plaatsgebonden risico);
- zich bevindt in een gebied waarbinnen een verantwoording van het groepsrisico nodig is;
- is gelegen buiten de veiligheidsafstanden van buisleidingen voor het vervoer van gevaarlijke stoffen;
- niet is gelegen binnen de circulaire effectafstand van een LPG-tankstation;
- niet is gelegen binnen de veiligheidsafstanden van het vervoer van gevaarlijke stoffen.

Het gebied bevindt zich binnen een gebied waarvan de maximale waterstand bij overstroming 0,5 tot 1 meter bedraagt. Daarnaast kent het perceel in het bestemmingsplan de aanduiding “veiligheidszone - bevi”. Binnen deze aanduiding mogen er geen (beperkt) kwetsbare objecten aanwezig zijn.

Omdat de ontwikkeling geen toename van het aantal personen betreft en er geen kwetsbare objecten worden gerealiseerd” wordt een verantwoording van het groepsrisico niet noodzakelijk geacht.

4.4.3 Conclusie

Een en ander brengt met zich mee dat het initiatief in overeenstemming is met wet- en regelgeving ter zake van externe veiligheid.

4.5 Milieuzonering

4.5.1 Algemeen

Zowel de ruimtelijke ordening als het milieubeleid stellen zich ten doel een goede kwaliteit van het leefmilieu te handhaven en te bevorderen. Dit gebeurt onder andere door middel van milieuzonering. Onder milieuzonering wordt verstaan ‘het aanbrengen van een voldoende ruimtelijke scheiding tussen milieubelastende bedrijven of inrichtingen enerzijds en milieugevoelige functies als wonen en recreëren

anderzijds'. De ruimtelijke scheiding bestaat doorgaans uit het aanhouden van een bepaalde afstand tussen milieubelastende en milieugevoelige functies. Die onderlinge afstand moet groter zijn naarmate de milieubelastende functie het milieu sterker belast. Milieuzonering heeft twee doelen:

- het voorkomen of zoveel mogelijk beperken van hinder en gevaar bij woningen en andere gevoelige functies;
- het bieden van voldoende zekerheid aan bedrijven dat zij hun activiteiten duurzaam onder aanvaardbare voorwaarden kunnen uitoefenen.

Voor het bepalen van de aan te houden afstanden wordt de VNG-uitgave 'Bedrijven en Milieuzonering' uit 2009 gehanteerd. Deze uitgave bevat een lijst waarin voor een hele reeks van milieubelastende activiteiten (naar SBI-code gerangschikt) richtafstanden zijn gegeven ten opzichte van milieugevoelige functies. De lijst geeft richtafstanden voor de ruimtelijk relevante milieuaspecten geur, stof, geluid en gevaar. De grootste van de vier richtafstanden is bepalend voor de indeling van een milieubelastende activiteit in een milieucategorie en daarmee ook voor de uiteindelijke richtafstand. De richtafstandenlijst gaat uit van gemiddeld moderne bedrijven. Indien bekend is welke activiteiten concreet zullen worden uitgeoefend, kan gemotiveerd worden uitgegaan van de daadwerkelijk te verwachten milieubelasting, in plaats van de richtafstanden.

De afstanden worden gemeten tussen enerzijds de grens van de bestemming die de milieubelastende functie(s) toelaat en anderzijds de uiterste situering van de gevel van een milieugevoelige functie die op grond van het bestemmingsplan mogelijk is. Hoewel deze richtafstanden indicatief zijn, volgt uit jurisprudentie dat deze afstanden als harde eis gezien worden door de Raad van State bij de beoordeling of woningen op een passende afstand van bedrijven worden of zijn gesitueerd.

4.5.2 Gebiedstypen

In de VNG-uitgave 'Bedrijven en Milieuzonering' is een tweetal gebiedstypen te onderscheiden, te weten 'rustige woonwijk' en 'gemengd gebied'. Een 'rustige woonwijk' is een woonwijk die is ingericht volgens het principe van functiescheiding. Afgezien van wijkgebonden voorzieningen komen vrijwel geen andere functies (zoals bedrijven of kantoren) voor. Langs de randen is weinig verstoring door verkeer. Het buitengebied (eventueel inclusief verblijfsrecreatie) is, evenals een stiltegebied of een natuurgebied, een vergelijkbaar omgevingstype qua aanvaardbare milieubelasting.

Het omgevingstype 'gemengd gebied' wordt in de VNG-uitgave 'Bedrijven en milieuzonering' omschreven als een gebied met een matige tot sterke functiemenging, waarbij bijvoorbeeld direct naast woningen andere functies voor kunnen komen zoals winkels, horeca en kleine bedrijven. Ook lintbebouwing in het buitengebied met overwegend agrarische en andere bedrijvigheid kan als gemengd gebied worden beschouwd. Gebieden die direct langs de hoofdinfrastructuur liggen, behoren eveneens tot het omgevingstype gemengd gebied. Hier kan de verhoogde milieubelasting voor geluid de toepassing van kleinere richtafstanden rechtvaardigen. Geluid is voor de te hanteren afstand van milieubelastende activiteiten veelal bepalend.

Het projectgebied bevindt zich ten oosten op een afstand van circa 1 kilometer van het dorp Tzum. Rondom het projectgebied liggen voornamelijk agrarische gronden met verspreid liggende agrarische bouwpercelen. Een dergelijke omgeving kan als 'Rustige woonwijk' worden beschouwd. Onderstaande tabel toont de richtafstanden voor beide omgevingstypes, waarin in voorliggende ontwikkeling de richtafstanden tot het omgevingstype 'Rustige woonwijk' dienen te worden aangehouden.

Milieucategorie	Richtafstanden tot omgevingstype 'rustige woonwijk' en 'rustig buitengebied'	Richtafstanden tot omgevingstype 'gemengd gebied'
1	10 m	0 m
2	30 m	10 m
3.1	50 m	30 m
3.2	100 m	50 m
4.1	200 m	100 m
4.2	300 m	200 m
5.1	500 m	300 m
5.2	700 m	500 m
5.3	1.000 m	700 m
6	1.500 m	1.000 m

4.5.3 Situatie projectgebied

Aan de hand van vorenstaande regeling is onderzoek verricht naar de feitelijke situatie. De VNG-uitgave 'Bedrijven en Milieuzonering' geeft een eerste inzicht in de milieuhinder van inrichtingen. Hierbij spelen twee vragen een rol:

a. past de functie in de omgeving? (externe werking);
b. laat de omgeving de functie toe? (interne werking).

Externe werking

Hierbij gaat het met name om de vraag of de voorgenomen ruimtelijke ontwikkeling leidt tot een situatie die, vanuit hinder of gevaar bezien, in strijd is te achten met een goede ruimtelijke ordening. Daarvan is sprake als het woon- en leefklimaat van omwonenden in ernstige mate wordt aangetast of wanneer de nieuwe functie de bedrijfsvoering of ontwikkelingsmogelijkheden van omliggende bedrijven aantast.

Binnen het projectgebied bevindt zich een pluimveehouderij waar vleeskuiken worden gefokt en gehouden. Op basis van de VNG-uitgave 'Bedrijven en Milieuzonering' geldt voor dit gebruik de milieucategorie 4.1, de bijbehorende richtafstand bedraagt 200 meter. Hierbij wordt opgemerkt dat de grootste richtafstand bij veehouderijen veelal geldt voor het aspect geur. Bij veehouderijen zijn echter niet de adviesafstanden maar de wettelijk aan te houden afstanden of de berekende geuremissiecontouren voor vergunningsplichtige veebedrijven bepalend. Hier wordt in paragraaf 4.6 nader op ingegaan.

Voor de externe werking van de voorgenomen ontwikkeling wordt uitsluitend getoetst aan de richtafstanden van de overige milieuaspecten. Hierbij geldt een grootste richtafstand van 50 meter voor geluid in een 'rustige woonwijk'.

Momenteel is er al agrarische bebouwing mogelijk binnen het agrarische bouwvlak, de uitbreiding van de wintergarten is dan ook geen extra belasting op hetgeen nu mogelijk is. Bovendien neemt het aantal kippen niet toe. Enkel waar de wintergarten buiten het bouwvlak komt is er sprake van een nieuwe functie op een locatie waar dit nog niet mogelijk is. Er moet hierom vanaf deze wintergarten worden gemeten tot de grens van waar een gevoelige functie mogelijk is. Het dichtstbijzijnde milieugevoelige object betreft de (bedrijfs)woning aan de Nieuwbuurtsterweg 47 het betreffende bestemmingsvlak bevindt zich op circa 128 meter vanaf de buiten het bouwvlak vallende wintergarten. Gesteld wordt dat aan de richtafstanden van de milieuzonering wordt voldaan. Hiermee wordt ervan uitgegaan dat de voorgenomen ontwikkeling (ten aanzien van de aspecten geluid, stof en gevaar) geen afbreuk doet aan het woon- en leefklimaat van omliggende milieugevoelige functies.

Interne werking

Hierbij gaat het om de vraag of nieuwe functies binnen het projectgebied hinder ondervinden van bestaande functies in de omgeving. Het uitbreiden van een intensieve veehouderij wordt niet aangemerkt als een ontwikkeling waarbij een milieugevoelig object wordt gerealiseerd, waardoor van het ondervinden van hinder van bestaande milieubelastende functies in de omgeving geen sprake is.

4.5.4 Conclusie

Het aspect ‘milieuzonering’ vormt geen belemmering voor de in deze ruimtelijke onderbouwing besloten ontwikkeling.

4.6 Geur

4.6.1 Algemeen

4.6.1.1 Wet geurhinder en veehouderij en activiteitenbesluit

De Wet geurhinder en veehouderij (Wgv) vormt het toetsingskader vergunningverlening, als het gaat om geurhinder vanwege dierenverblijven van veehouderijen. De Wgv stelt één landsdekkend beoordelingskader met een indeling in twee categorieën. Voor diercategorieën waarvan de geuremissie per dier is vastgesteld, wordt deze waarde uitgedrukt in een maximaal toegestane geurbelasting op een geurgevoelig object. Voor de andere diercategorieën is die waarde een wettelijke vastgestelde afstand die ten minste moet worden aangehouden.

Op grond van de Wet geurhinder en veehouderij (Wgv) dient voor diercategorieën waarvoor per dier geen geuremissie is vastgesteld (bijvoorbeeld melkkoeien) en een geurgevoelig object de volgende afstanden aangehouden te worden: ten minste 100 meter indien het geurgevoelige object binnen de bebouwde kom is gelegen, en ten minste 50 meter indien het geurgevoelige object buiten de bebouwde kom is gelegen.

Voor diercategorieën waarvoor in de Wgv een geuremissie per dier is vastgesteld geldt dat, binnen een concentratiegebied, de geurbelasting op geurgevoelige objecten binnen de bebouwde kom niet meer dan 3 odeur units per kubieke meter lucht mag bedragen. Voor geurgevoelige objecten buiten de bebouwde kom mag deze niet meer bedragen dan 14 odeur units per kubieke meter lucht. De Wgv heeft betrekking op twee aspecten. Ten eerste speelt de geurbelasting een rol bij de beoordeling of er in het kader van een goede ruimtelijke ordening een goed woon- en leefklimaat kan worden gegarandeerd. Ten tweede moet bij de belangenafweging voor een zorgvuldige besluitvorming worden nagegaan of een partij niet onevenredig in haar belangen wordt geschaad. Dit wordt 'de omgekeerde werking' genoemd.

4.6.1.2 Situatie projectgebied

In bijlage 4 van deze ruimtelijke onderbouwing is de aanvraag milieu neutraal veranderen toegevoegd hier worden onder andere diverse milieuaspecten toegelicht. Betreft geur is onderstaande relevant.

Omdat het aantal dieren niet toeneemt en de stalinrichting niet wijzigt kenmerkt zich de verandering als milieuneutraal veranderen. De aanbouw van de wintergarten leidt niet tot andere emissies per dier of een andere milieubelasting dan reeds vergund.

De onderlinge afstand tot omliggende woningen is voldoende en wijzigt niet. In het geval van gangbare kuikens (274.000 st.) wijzigt de geurbelasting niet. Bij de diervriendelijker concepten worden er minder kuikens ingezet en is de geuremissie lager. De geuremissie van 155.500 st. scharrelvleeskuikens is ca. 43% lager dan die van 155.500 st. reguliere kuikens. De overbelaste situatie wordt in dat geval opgeheven.

4.6.2 Conclusie

De geurbelasting in de beoogde situatie blijft binnen de normen zoals die in de Wet Geurhinder en Veehouderij zijn vastgesteld. Daarmee is de situatie vergunbaar. Geconcludeerd wordt dan ook dat het aspect geur geen belemmering vormt voor het voornemen.

4.7 Ecologie

4.7.1 Algemeen

Bescherming in het kader van de natuur wet- en regelgeving is op te delen in gebieds- en soortenbescherming. Sinds 1 januari 2017 is het wettelijk kader ten aanzien van gebieds- en soortenbescherming vastgelegd in de Wet natuurbescherming. Bij gebiedsbescherming heeft men te maken met Natura 2000-gebieden en het Natuurnetwerk Nederland. Soortenbescherming gaat uit van de bescherming van dier- en plantensoorten.

4.7.2 Gebiedsbescherming

4.7.2.1 Natura 2000-gebieden

Natura 2000 is een samenhangend netwerk van natuurgebieden in Europa. Natura 2000 bestaat uit gebieden die zijn aangewezen in het kader van de Europese Vogelrichtlijn (79/409/EEG) en gebieden die zijn aangemeld op grond van de Europese Habitatrichtlijn (92/43/EEG). Deze gebieden worden in Nederland op grond van de Wet natuurbescherming beschermd.

Stikstofdepositie op Natura 2000-gebieden

In voorliggend geval is het projectgebied gelegen op circa 11 kilometer afstand van het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied 'Waddenzee'. In afbeelding 4.2 is de ligging van het projectgebied ten opzichte van dit gebied weergegeven. Het plangebied is aangeduid met een rode ster

Afbeelding 4.2 Ligging projectgebied ten opzichte van Natura 2000-gebieden (Bron: Atlas van de leefomgeving)

In voorliggend geval gaat het niet om het uitbreiden van het aantal dieren. In de gebruiksfase is er hierom geen verandering. Daarnaast voorziet het voornemen in verbeterde stalinstallaties die de uitstoot doet afnemen. Sinds de invoering van de Stikstofwet is de aanlegfase niet meer relevant voor het aspect stikstof. Gezien bovenstaande wordt een stikstofberekening niet noodzakelijk geacht.

4.7.2.2 Natuurnetwerk Nederland (NNN)

Het Natuurnetwerk Nederland (NNN) is de kern van het Nederlands natuurbeleid. Het NNN is in provinciale structuurvisies uitgewerkt. In of in de directe nabijheid van het NNN geldt het 'nee, tenzij'- principe. In principe zijn er geen ontwikkelingen toegestaan als zij de wezenlijke kenmerken of waarden van het gebied aantasten.

Afbeelding 4.3 Ligging projectgebied ten opzichte van NNN-gebieden (Bron: Atlas van de leefomgeving)

Het dichtstbijzijnde gebied dat is aangewezen als NNN ligt op circa 4,3 kilometer afstand van het projectgebied, zoals te zien is op afbeelding 4.3. Gezien het feit dat het projectgebied niet in het NNN is gelegen, kan worden gesteld dat er geen aantasting plaatsvindt van de wezenlijke kenmerken en waarden van het NNN als gevolg van voorliggende ontwikkeling.

4.7.3 Soortenbescherming

Wat betreft de soortenbescherming is de Wet Natuurbescherming van toepassing. Hierin wordt onder andere de bescherming van dier- en plantensoorten geregeld. Bij ruimtelijke ontwikkelingen dient te worden getoetst of er sprake is van negatieve effecten op de aanwezige natuurwaarden. Als hiervan sprake is, moet ontheffing of vrijstelling worden gevraagd.

In voorliggend geval zijn de gronden van het projectgebied reeds intensief in gebruik. Daarbij is sprake van intensief onderhoud van het projectgebied, waardoor het niet aannemelijk is dat beschermde flora en- of fauna binnen het projectgebied aanwezig is. Gelet op het vorenstaande is een QuickScan ecologie niet noodzakelijk.

4.7.4 Conclusie

Geconcludeerd wordt dat er geen negatieve effecten op de dichtstbijzijnde Natura 2000-gebieden en het NNN worden verwacht. Tevens worden er geen negatieve effecten op beschermde soorten verwacht.

4.8 Archeologie & cultuurhistorie

4.8.1 Archeologie

4.8.1.1 Algemeen

Initiatiefnemers hebben op basis van de Erfgoedwet een archeologische zorgplicht bij projecten waarbij de bodem wordt verstoord. Hiervoor is onderzoek noodzakelijk: het archeologisch vooronderzoek. Als blijkt dat in het projectgebied behoudenswaardige archeologische vindplaatsen aanwezig zijn, dan kan de initiatiefnemer verplicht worden hiermee rekening te houden. Dit kan leiden tot een aanpassing van de plannen, waardoor de vindplaatsen behouden blijven, of tot een archeologische opgraving en publicatie van de resultaten.

4.8.1.2 Situatie projectgebied

In dat kader is de locatie getoetst aan de Friese Archeologische Monumentenkaart Extra (FAMKE). De FAMKE bestaat uit twee advieskaarten, één voor de periode steentijd - bronstijd (300.000 - 800 v Chr), en één voor de periode ijzertijd - middeleeuwen (800 v Chr - 1500 n Chr).

Voor deze indeling in twee perioden is gekozen omdat de adviezen voor mogelijke vindplaatsen uit de steentijd vaak verschillen van die voor mogelijke jongere vindplaatsen. De adviezen die voor de verschillende zones in Fryslân gegeven worden variëren van ‘streven naar behoud' tot ‘geen nader onderzoek nodig'. Deze adviezen geven aan welke vervolgstappen noodzakelijk zijn om op een verantwoorde manier om te gaan met het bodemarchief in een nieuw te maken bestemmingsplan, een bestemmingsplanwijziging, een ontgronding of een sanering. Met andere woorden: door middel van de twee advieskaarten kan worden nagegaan welke onderzoeksinspanning gevraagd wordt op een bepaalde plaats.

<u>Advies ijzertijd-middeleeuwen:</u>

Karterend onderzoek 2 (middeleeuwen)

In deze gebieden kunnen zich archeologische resten bevinden uit de periode ijzertijd - middeleeuwen. De provincie beveelt aan om bij ingrepen van meer dan 2500m² een karterend archeologisch onderzoek uit te laten voeren. Voorliggend geval voorziet enkel in de bouw van één wintergarten met een oppervlak van circa 350 m^2.

<u>Advies steentijd-bronstijd:</u>

Geen onderzoek noodzakelijk.

Dit advies wordt gegeven als op basis van eerder onderzoek is gebleken dat er zich geen archeologische resten in de bodem bevinden, of wanneer de archeologische verwachting op gefundeerde gronden zeer laag is, en waar eventuele resten uit de steentijd zich vermoedelijk zodanig diep onder het maaiveld bevinden dat de kans op aantasting bij de meeste ingrepen zeer klein is. Op basis van het vorenstaande is geen archeologisch onderzoek vereist.

4.8.1.3 Toetsing initiatief

Gelet op bovenstaande vormt het aspect archeologie geen belemmering voor voorgenomen ontwikkeling. Ook in een vrijgegeven projectgebied bestaat altijd de mogelijkheid dat er tijdens graafwerkzaamheden toch losse sporen en vondsten worden aangetroffen. Op grond van artikel 5.10 van de Erfgoedwet 2016 dient zo spoedig mogelijk melding te worden gemaakt van de vondst bij de gemeente, provincie of de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed.

4.8.2 Cultuurhistorie

4.8.2.1 Algemeen

Onder cultuurhistorische waarden worden alle structuren, elementen en gebieden bedoeld die cultuurhistorisch van belang zijn. Zij vertellen iets over de ontstaansgeschiedenis van het Nederlandse cultuurlandschap. Vaak is er een sterke relatie tussen aardkundige aspecten en cultuurhistorische aspecten.

In de Bro is sinds 1 januari 2012 (artikel 3.1.6, vijfde lid, onderdeel a) opgenomen dat een bestemmingsplan *"een beschrijving van de wijze waarop met de in het gebied aanwezige cultuurhistorische waarden en in de grond aanwezige of te verwachten monumenten rekening is gehouden*" dient te bevatten.

4.8.2.2 Toetsing initiatief

Er geen sprake is van aantasting cultuurhistorische waarden omdat er geen cultuurhistorisch waardevolle elementen aanwezig zijn binnen het projectgebied.

4.8.3 Conclusie

Geconcludeerd wordt dat er geen archeologisch onderzoek benodigd is en er geen sprake is van negatieve effecten op de cultuurhistorische waarden.

4.9 Besluit milieueffectrapportage

4.9.1 Algemeen

4.9.1.1 M.e.r.-beoordeling

Met de inwerkingtreding van de Wabo zijn alle toestemmingen waarmee een afwijking van een bestemmingsplan kan worden geregeld in de Wro vervallen. Deze zijn overgegaan naar de Wabo als een omgevingsvergunning voor het gebruiken van gronden of bouwwerken in strijd met het bestemmingsplan (art. 2.1 lid 1 onder c Wabo).

Een m.e.r.-(beoordelings)plicht voor bepaalde activiteiten kan bij plannen en/of besluiten op verschillende gronden ontstaan:

- M.e.r.-plicht en artikel 7.2a Wm;
- M.e.r.-plicht en plannen kolom 3 onderdelen C en D van de bijlage Besluit milieueffectrapportage;
- M.e.r.-(beoordelings) plicht en besluiten kolom 4 onderdelen C en D van de bijlage Besluit milieueffectrapportage.

De eerste twee gronden kunnen voor een omgevingsvergunning afwijken bestemmingsplan niet tot een m.e.r.-(beoordelings)plicht leiden.

Ad 1. Op basis van art. 7.2a Wm geldt een m.e.r.-plicht voor wettelijke of bestuursrechtelijke plannen waarvoor een passende beoordeling nodig is. De omgevingsvergunning afwijken bestemmingsplan is geen wettelijk of bestuursrechtelijk plan.

Ad 2. Een m.e.r.-plicht kan ontstaan voor plannen in kolom 3 ter realisatie van activiteiten uit kolom 1 met de bijhorende gevallen in kolom 2 in de onderdelen C en D. Een omgevingsvergunning afwijken bestemmingsplan wordt in het Besluit milieueffectrapportage niet gezien als een plan (dit wordt nergens genoemd in kolom 3 van de onderdelen C en D). Ook wordt in onderdeel A van de Bijlage de omgevingsvergunning afwijken bestemmingsplan voor wat betreft kolom 3 niet gelijkgesteld met een bestemmingsplan.

Voor een omgevingsvergunning afwijken bestemmingsplan kan alleen de laatste grond tot een m.e.r.-(beoordelings)plicht leiden.

4.9.1.2 Drempelwaarde Besluit m.e.r.

Elk besluit of plan dat betrekking heeft op activiteiten die voorkomen op de C- of D-lijst van het Besluit M.e.r. moet aandacht besteden aan de m.e.r. beoordeling.

- Voor initiatieven < drempelwaarde D-lijst geldt een vormvrije m.e.r.-beoordeling;
- Voor initiatieven > drempelwaarde D-lijst en < drempelwaarde C-lijst geldt een formele m.e.r.-beoordeling;
- Voor initiatieven > drempelwaarde C-lijst geldt een m.e.r.-plicht.

Afbeelding 4.4 Drempelwaarden m.e.r.-beoordeling (Bron: infomil.nl: De vormvrije m.e.r.-beoordeling: vereisten)

4.9.2 Situatie projectgebied

In dit geval is sprake van een ontwikkeling die niet wordt genoemd in onderdeel C van het Besluit m.e.r. en daarmee geen sprake van een directe m.e.r.-plicht. In onderdeel D 11.2 van het besluit wordt de “aanleg, wijziging of uitbreiding van een stedelijk ontwikkelingsproject met inbegrip van de bouw van winkelcentra of parkeerterreinen” genoemd. Indien geoordeeld wordt dat sprake is van een 'stedelijk ontwikkelingsproject' is mogelijk een vormvrije m.e.r.- beoordeling noodzakelijk. Uit jurisprudentie volgt dat het antwoord op de vraag of sprake is van een 'stedelijk ontwikkelingsproject' afhankelijk is van de concrete omstandigheden van het geval, waarbij onder meer aan de hand van aspecten als aard en de omvang van de voorziene ontwikkeling moet worden beoordeeld of sprake is van een stedelijk ontwikkelingsproject. Niet relevant is of per saldo aanzienlijke negatieve gevolgen voor het milieu kunnen ontstaan.

De voorliggende ontwikkeling gaat uit van het uitbreiden van het bestaande pluimvee met een wintergarten zonder het vergroten van het aantal dieren. Het gaat om een ontwikkeling waarbij het aantal verkeersbewegingen niet toeneemt. Verder is, voor zover in dit kader relevant, sprake van een functie die niet leidt tot een aantasting van het woon- en leefklimaat ter plaatse van omliggende woningen of een beperking voor andere functies in de directe omgeving. Gelet op het vorenstaande en de aard en omvang van de voorgenomen ontwikkeling, wordt geconcludeerd dat er geen sprake is van een stedelijk ontwikkelingsproject als bedoeld in het Besluit m.e.r.. Tevens blijkt uit dit hoofdstuk en hoofdstuk 5, van deze ruimtelijke onderbouwing, geen belangrijk nadelige milieugevolgen heeft, die het doorlopen van een m.e.r.-procedure noodzakelijk maken. Deze paragraaf kan worden beschouwd als een vormvrije mer-notitie.

4.9.3 Conclusie

Het initiatief is niet m.e.r.-plichtig. Tevens zijn geen nadelige milieugevolgen te verwachten als gevolg van de vaststelling van dit bestemmingsplan.

HOOFDSTUK 5 WATERASPECTEN

5.1 Inleiding

In het moderne waterbeheer (waterbeheer 21e eeuw) wordt er gestreefd naar duurzame, veerkrachtige watersystemen met minimale risico's op wateroverlast of watertekorten. Belangrijk instrument hierbij is de watertoets, die sinds 1 november 2003 in ruimtelijke plannen is verankerd. Het doel van de watertoets is te garanderen dat waterhuishoudkundige doelstellingen expliciet en op een evenwichtige wijze in het plan worden afgewogen. Deze waterhuishoudkundige doelstellingen betreffen zowel de waterkwantiteit (veiligheid, wateroverlast, tegengaan verdroging) als de waterkwaliteit (riolering, omgang met hemelwater, lozingen op oppervlaktewater).

5.2 Beleidskaders

5.2.1 Europees beleid

De Europese Kaderrichtlijn Water (2000/60/EG) is op 22 december 2000 in werking getreden en is bedoeld om in alle Europese wateren de waterkwaliteit chemisch en ecologisch verder te verbeteren. De Kaderrichtlijn Water omvat regelgeving ter bescherming van het binnenlandse oppervlaktewater, overgangswateren (waaronder estuaria worden verstaan), kustwateren en grondwater. Streefdatum voor het bereiken van gewenste waterkwaliteit is 2015. Eventueel kan er, mits goed onderbouwd, uitstel (derogatie) verleend worden tot uiteindelijk 2027. Voor het uitwerken van de doelstellingen worden er op (deel)stroomgebied plannen opgesteld. In deze (deel)stroomgebied beheersplannen staan de ambities en maatregelen beschreven voor de verschillende (deel)stroomgebieden. Met name de ecologische ambities worden op het niveau van de deelstroomgebieden bepaald.

5.2.2 Rijksbeleid

Het Rijksbeleid op het gebied van het waterbeheer is vastgelegd in het Nationaal Waterplan (NWP) 2016-2021 (vastgesteld 17 december 2015). Het plan geeft op hoofdlijnen de ambities weer van het Rijk ten aanzien van het nationale waterbeleid en het daaraan gerelateerde ruimtelijke beleid. De belangrijkste ambities richten zich op waterveiligheid, zoetwater en waterkwaliteit. Maar ook de Deltabeslissingen en enkele waterafhankelijke thema's als natuur en duurzame energie hebben in het plan een plek gekregen. De doorwerking van de beleidsambities/uitgangspunten naar lagere overheden is geregeld in de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (2012), het Bestuursakkoord Water (2011) en de Waterwet (2009).

5.2.3 Omgevingsvisie provincie Friesland

In de Omgevingsvisie Fryslân – de Romte Diele wordt ruim aandacht besteed aan de wateraspecten. De Omgevingsvisie omschrijft dat de provincie zich klimaatadaptief wil opstellen. Voor de provincie kan de klimaatveranderingen grote gevolgen hebben. Zo ligt meer dan de helft onder NAP en dalen enkele plekken. De provincie wil omgaan met de klimaatverandering door zowel adaptatie: door aanpassingen de klimaatverandering opvangen, als acceptatie van de wateroverlast. Verder zet de provincie zich in voor waterveiligheid, het bewaken van de waterkwantiteit in droge en natte perioden en het beperken van wateroverlast.

5.2.4 Wetterskip Fryslân

Vigerend beleid Het beleid van waterschap Wetterskip Fryslân is verwoord in het Waterbeheerplan 2016 – 2021. Veilig, voldoende en schoon water Het waterschap ziet: zorg voor veiligheid achter de dijken, zorg voor voldoende water en zorg voor schoon water als voornamelijke taken. Bij het uitvoeren van die taken werkt het waterschap nauw samen met collega-overheden, maatschappelijke organisaties, burgers en bedrijven. Ze participeren daarvoor in gebiedsprocessen, streekagenda's en andere samenwerkingsverbanden die met water te maken hebben

5.3 Waterparagraaf

5.3.1 Algemeen

Zoals in voorgaande paragrafen uiteen is gezet, wordt in het moderne waterbeheer (waterbeheer 21e eeuw) gestreefd naar duurzame, veerkrachtige watersystemen met minimale risico's op wateroverlast of watertekorten. Belangrijk instrument hierbij is de watertoets, die sinds 1 november 2003 in ruimtelijke plannen is verankerd. In de toelichting op ruimtelijke plannen dient een waterparagraaf te worden opgenomen. Hierin wordt verslag gedaan van de wijze waarop rekening is gehouden met de gevolgen van het plan voor de waterhuishoudkundige situatie (watertoets).

Het doel van de watertoets is te garanderen dat waterhuishoudkundige doelstellingen expliciet en op een evenwichtige wijze in het plan worden afgewogen. Deze waterhuishoudkundige doelstellingen betreffen zowel de waterkwantiteit (veiligheid, wateroverlast, tegengaan verdroging) als de waterkwaliteit (riolering, omgang met hemelwater, lozingen op oppervlaktewater). Het projectgebied ligt in het beheersgebied van Waterschap Noorderzijlvest.

5.3.2 Watertoetsproces

Het Wetterskip Fryslan is geïnformeerd over het plan door gebruik te maken van de digitale watertoets (http://www.dewatertoets.nl), zie bijlage 5. Uit de watertoets volgt dat voor voorliggende ontwikkeling de **'Normale adviesprocedure'** van toepassing is. In principe brengt het waterschap een positief advies uit ten opzichte van de in deze ruimtelijke onderbouwing beschreven ontwikkeling. Wel heeft het waterschap nog de mogelijkheid om nader advies op te stellen, gezien een deel van het projectgebied binnen de laag hoofdwateren zich bevindt. Uit de watertoets komt het volgende waarmee rekening gehouden moet worden.

5.3.2.1 Verhardingsoppervlak

Het is niet toegestaan zonder watervergunning neerslag versneld tot afvoer te laten komen indien daarbij meer dan 200 m^2 onverharde grond in stedelijk gebied en 1.500 m^2 in landelijk gebied wordt bebouwd of verhard. Er geldt een vrijstelling van de vergunningsplicht wanneer wordt voldaan aan de compensatieregels genoemd in dit wateradvies. De meest voorkomende manier van compenseren is het graven van extra oppervlaktewater. Bij het graven van extra oppervlaktewater hanteren wij de volgende compensatienorm: Boezem 5%, dit heeft alleen betrekking op de Friese boezem; Polder 10%, Vrij afstromend, alternatieve maatregelen.

5.3.2.2 Hoofdwateren

De hoofdwateren hebben een belangrijke aan-, af- en doorvoerfunctie en hier moet rekening mee worden gehouden. Aan weerszijden van een hoofdwatergang ligt een beschermingszone 5 meter. De beschermingszone is nodig voor de bereikbaarheid voor beheer en onderhoud aan de hoofdwatergang. Werkzaamheden binnen de beschermingszone van hoofdwatergangen betreffen een vergunningsplichtige activiteit.

5.4 Conclusie

Geconcludeerd kan worden dat het aspect water geen belemmering vormt voor het voornemen, mits aan alle adviezen wordt voldaan. Zo wordt er minder dan 1.500m^2 aan verhardoppervlak toegevoegd en bevinden de uitbreidingen zich op een afstand groter dan 5 meter vanaf de hoofdwatergang. Hemelwater wordt net als in de huidige situatie via het dak naar de grond afgevoerd waar het infiltreert.

HOOFDSTUK 6 ECONOMISCHE UITVOERBAARHEID

Artikel 6.12 van de Wet ruimtelijke ordening stelt dat de gemeenteraad naar aanleiding van een omgevingsvergunning moet besluiten om al dan niet een exploitatieplan vast te stellen. Hoofdregel is dat een exploitatieplan moet worden vastgesteld bij elk plan. Er zijn echter uitzonderingen. Het is mogelijk dat de raad verklaart dat met betrekking tot een omgevingsvergunning of bestemmingsplan geen exploitatieplan wordt vastgesteld indien het verhaal van kosten van de grondexploitatie anderszins is verzekerd of het stellen van nadere eisen en regels niet noodzakelijk is.

In het voorliggend geval wordt een overeenkomst gesloten tussen initiatiefnemer en gemeente. Hierin wordt tevens het risico van planschade opgenomen, zodat het kostenverhaal voor de gemeente volledig is verzekerd. Dit brengt met zich mee dat vaststelling van een exploitatieplan achterwege kan blijven.

HOOFDSTUK 7 VOOROVERLEG

7.1 Het Rijk

In het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro) zijn de nationale belangen die juridische borging vereisen opgenomen. Het Barro is gericht op doorwerking van nationale belangen in gemeentelijke plannen. Geoordeeld wordt dat voorliggend initiatief geen nationale belangen schaadt. Daarom is afgezien van het voeren van vooroverleg met het Rijk.

7.2 Provincie Friesland

Gelet op de aard, omvang en locatie van het plan en het feit dat aan het provinciaal beleid wordt voldaan, wordt vooroverleg met de provincie niet noodzakelijk geacht.

7.3 Wetterskip Fryslân

Het Wetterskip is geïnformeerd over het plan door gebruik te maken van de digitale watertoets. De watertoets heeft ertoe geleid dat de ‘Normale adviesprocedure’ van toepassing is. Het waterschap heeft adviezen meegegeven in de uitkomsten van de watertoets. Deze adviezen worden meegenomen in de realisatie van het initiatief. Daarnaast heeft het waterschap het recht om adviezen op te stellen voor de beschreven ruimtelijke onderbouwing. Het waterschap heeft een positief advies gegeven op basis van de watertoets.

HOOFDSTUK 8 CONCLUSIE

In voorliggende ruimtelijke onderbouwing is onderzocht of de uitbreiding van de pluimveestallen met wintergartens aan de Nieuwbuurtseweg 48 te Tzum in de gemeente Waadhoeke in overeenstemming is met een goede ruimtelijke ordening.

Het initiatief is beoordeeld in relatie tot de relevante beleidsuitgangspunten uit het rijks-, provinciaal- en gemeentelijk beleid. De uitkomst van deze analyse is dat de voorgenomen ontwikkeling in overeenstemming is met de relevante beleidsuitgangspunten.

Tevens is de ontwikkeling getoetst aan de milieu- en omgevingsaspecten die in een goede ruimtelijke onderbouwing dienen te worden meegenomen. Hierbij is ingegaan op hoe de ontwikkeling past binnen het vigerende beleid en wetgeving ten aanzien van de betreffende milieu- en omgevingsaspecten. Hierin is in beeld gebracht welke effecten de ontwikkeling heeft op het projectgebied en de directe omgeving en omgekeerd: welke effecten de directe omgeving heeft op de voorgenomen ontwikkeling. De uitbreiding van de agrarische bebouwing zorgt hierin niet voor een onevenredige aantasting van het woon- en leefklimaat van omwonenden.

Er wordt geconcludeerd dat de uitbreiding van de agrarische stal buiten het bouwvlak, aan de Nieuwbuurtseweg 48, te Tzum in overeenstemming is met een goede ruimtelijke ordening.

BIJLAGEN BIJ DE RUIMTELIJKE ONDERBOUWING

Bijlage 1 Toelichting Wintergarten concept

Toelichting gebruik wintergartens

d.d. 24 januari 2022

Initiatiefnemer
Maatschap J.J.W. Atsma en G.E. Atsma
Nieuwbuurtsterweg 48
8804 RJ TZUM

Beter Leven 1 ster
De fam. Atsma wil met de stallen diverse marktconcepten kunnen bedienen. Afhankelijk van het marktconcept wordt er gekozen voor een lage of hogere dierbezetting. In geval van reguliere kuikens of kuikens van het middensegment is de wintergarten niet nodig. In geval van Beter Leven 1 ster scharrelkuikens is het gebruik van de wintergarten verplicht. Het voornemen is alle stallen van wintergartens te voorzien.

V-Stacks
In de geurberekeningen gaat we ervan uit dat de aanwezigheid van een wintergarten niet van invloed is op de geurbelasting. Het emissiepunt van de stal wordt gevormd door de plaats van de ventilatoren: de warmtewisselaar en de ventilatoren die in de eindgevel van de binnenstal zijn gesitueerd.
In deze toelichting treft u een nadere onderbouwing waaruit blijkt dat de onderdruk in de stal blijft gewaarborgd waardoor de ventilatoren van de binnenstal en de warmtewisselaar (nog steeds) als emissiepunt moeten worden beschouwd.

Mechanische ventilatie
Luchtverversing van het dierverblijf is nodig om stalgassen, vocht, stof en warmte af te voeren en verse lucht voor de aanwezige dieren aan te voeren. Het gewenste stalklimaat wordt door middel van een klimaatcomputer geregeld (verwarming en ventilatie).
De pluimveehouder maakt gebruik van mechanische ventilatie. Ventilatoren zorgen voor onderdruk in de stal waardoor verse lucht wordt aangezogen. Regelbare openingen zorgen voor de luchtaanvoer.

Wintergarten
De overdekte uitloop is een additioneel verblijf aan de stal (aanbouw of inpandig) waar de dieren onder buitenomstandigheden kunnen scharrelen. Het is een surplus op de binnenstal. De dieren worden als eendagskuiken opgevangen in de binnenstal (tevens nachtverblijf) waar het voer en drinkwater zich bevinden en de verwarming. Na 3 weken krijgen de kuikens de beschikking over de overdekte uitloop. Hier kunnen ze overdag naar toe. Ze komen er niet allemaal en ook niet allemaal gelijktijdig, een groot deel blijft ook gewoon binnen; het rouleert. ’s Avonds als het schemert gaan ze als vanzelf weer naar binnen.

De overdekte uitloop is een overdekte scharrelruimte die in directe verbinding met de stal staat via uitloopopeningen waar alle dieren gemakkelijk en onbeperkt toegang tot hebben. De scharrelruimte heeft veel daglicht en is op zodanige wijze beschermd tegen weersinvloeden dat deze ook bij slecht weer kan worden gebruikt (bijv. door het aanbrengen van windbreek-/ventilatiegaas of damwandprofiel met gaatjes).

Voorbeeld
Hieronder een voorbeeld (elders) van een binnenstal en een overdekte uitloop.

Binnenstal met voer- en drinkwaterlijnen, verwarming, daglicht en mechanische ventilatie

Inpandige overdekte uitloop (wintergarten) semi-buitenverblijf scharrelruimte

Gebruik wintergarten
De uitloop wordt vanaf 3 weken tot aan het afleveren op ca. 7 à 8 weken leeftijd een deel van de dag gebruikt, zo'n 4 à 5 weken per ronde.

- Vanaf een leeftijd van 21 dagen hebben de vleeskuikens beschikking over de overdekte uitloop.
- De vleeskuikens hebben minimaal 8 uur per dag de beschikking over de overdekte uitloop.
- Vanaf uiterlijk 10.00 uur 's morgens hebben de vleeskuikens de beschikking over de overdekte uitloop.
- De overdekte uitloop wordt van de stal gescheiden door een volledige wand met uitloopopeningen.
- De uitloopopeningen dienen zo veel mogelijk evenredig verdeeld te zijn over de hele lengte van de stal.

Alleen met temperaturen in de overdekte uitloop onder 0° Celsius en/of slechte klimatologische omstandigheden (veel wind, tocht, vocht) mag de pluimveehouder passende maatregelen nemen door het deels laten zakken van de toegangswand of het sluiten van de uitloopopeningen zodat het klimaat in het nachtverblijf optimaal blijft.

In de overdekte uitloop wordt geen voer verstrekt. De voermachines bevinden zich in de binnenstal. Omdat een kip bij of net na het eten mest, valt vrijwel alle mest in het strooisel van de binnenstal en komt er amper of geen mest in de wintergarten.

Emissiepunt geur
De V-Stacks gebruikershandleiding geeft aan:
"Bij sommige pluimveestallen is sprake van een overdekte uitloop. Dit is een onverwarmde scharrelruimte, bijvoorbeeld een Wintergarten. Deze uitloop telt niet mee voor de berekening van de geurbelasting. De uitloopopeningen tussen stal en overdekte uitloop zijn geen relevante emissiepunten voor de geurberekening.
De reden is dat bij een goed functionerend mechanisch ventilatiesysteem sprake is van constante onderdruk in de stal. De lucht komt door luchtinlaatventielen binnen en verlaat de stal via de warmtewisselaar(s), nok- en/of gevelventilatoren. Zodra de uitloopopeningen open gaan, gaan de inlaatventielen helemaal of bijna helemaal dicht. Daardoor fungeren de uitloopopeningen naar de uitloop als luchtinlaat en verlaat de lucht de stal via de nok- of gevelventilatoren. De uitloopopeningen en de uitloop daarachter zijn daarom geen relevante emissiepunten. Het is belangrijk om altijd een dimensioneringsrapport te laten overleggen waaruit blijkt dat onderdruk in de stal is gewaarborgd."

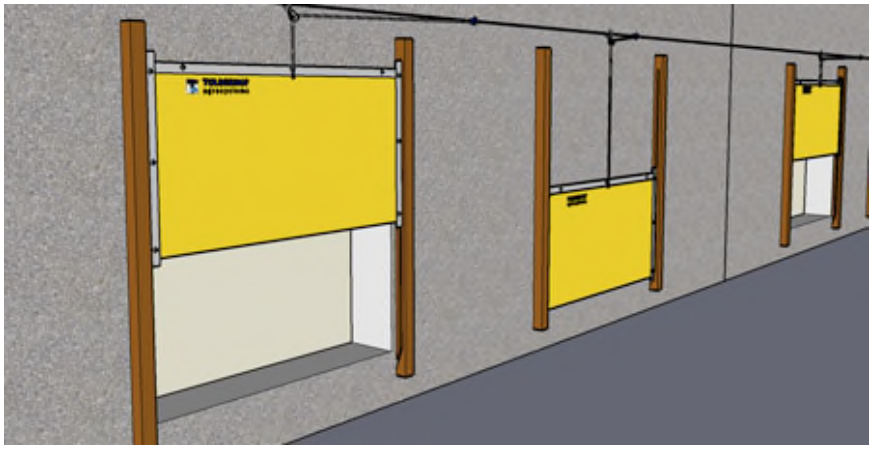
Mechanische ventilatie
De stallen worden mechanisch geventileerd op basis van algemene richtlijnen zoals vastgelegd door het Klimaatplatform.
Middels een klimaatcomputer worden in- en uitgaande lucht op elkaar afgestemd, en wordt de toevoer via de inlaatventielen gereguleerd. Als de uitloopschuiven open staan worden de inlaatventielen verder geknepen om onderdruk te behouden.

De luiken zijn alleen overdag gedurende ongeveer 10 uur open. Normaal gesproken staat de ventilatie overdag hoger dan het minimum. Om windinvloeden te minimaliseren wordt er windbreekgaas gemonteerd aan de buitenzijde van de wintergarten.

Een klimaatcomputer ventileert de stal op basis van onderdruk. De automatische klimaatregeling/-besturing is gebaseerd op de volgende uitgangspunten:

- onderdruk
- maximale temperatuur
- minimaal zuurstofgehalte lucht (d.m.v. meten CO_2-gehalte)
- minimale temperatuur
- aantal dieren en het gewicht van de dieren

Zodra de uitloopopeningen open gaan, gaan de inlaatventielen helemaal of bijna helemaal dicht. Daardoor fungeren de uitloopopeningen naar de uitloop als luchtinlaat en verlaat de lucht de stal via de stalventilatoren.

Instelbare uitloopschuiven

Dimensionering

De openingen dienen dusdanig geconstrueerd te zijn dat de dieren geen belemmeringen ondervinden bij het in- en uitlopen. In een raamwerk wordt een schuif geplaatst; de doorloophoogte moet minimaal 45 cm hoog zijn. De breedte wordt afgestemd op het aantal meters wat nodig is: per 1.000 kuikens dient 1 m doorloopopening beschikbaar te zijn. De doorloopluiken worden evenredig over de lengte verdeeld.

Stal 1

De stal wordt mechanisch geventileerd d.m.v. 4 nokventilatoren en 8 ventilatoren in de eindgevel en 2 ventilatoren van een warmtewisselaar; de max. ventilatiecapaciteit is 424.000 m^3/u ofwel 11,8 m^3 p.d.p.u.

Voor het houden van reguliere kuikens of kuikens van het zgn. middensegment is de wintergarten niet nodig (afgesloten) en wordt alleen de binnenstal gebruikt. Als er geen scharrelvleeskuikens worden gehuisvest zijn het er max. 36.000 stuks.
Als er scharrelvleeskuikens BLK* worden gehouden wordt de wintergarten wel gebruikt. De dierbezetting is dan lager; er worden dan geen 36.000 st. maar ca. 26.000 st. vleeskuikens in de stal gehuisvest.
Per 1.000 vleeskuikens is 1,00 m doorloopopening naar de wintergarten nodig. Dit is 26.000 st. kuikens x 1 m = 26,00 meter opening. Er zijn aan één zijde van de stal 20 st. uitloopschuiven van 0,50 m hoog en 1,50 m breed gemonteerd: 30,00 m.

Om aan te tonen dat de onderdruk in de stal is gewaarborgd wanneer de doorloopluiken open gaan is de vergelijking tussen de luchtsnelheid gemaakt wanneer de luiken dicht zijn (stal met afgesloten wintergarten) en wanneer de luiken open staan (stal met wintergarten). De instromende lucht bij standaardventilatie heeft de volgende snelheid:

- Bij ventilatie door de inlaatventielen 0,95 m/s
- Bij ventilatie door de doorloopluiken 1,16 m/s

De oppervlakte aan doorloopluiken is kleiner dan de oppervlakte aan inlaatventielen, vandaar dat de intreesnelheid bij de doorloopluiken hoger is.

Stal 2

De stal wordt mechanisch geventileerd d.m.v. 8 nokventilatoren en 5 ventilatoren in de eindgevel en een warmtewisselaar; de max. ventilatiecapaciteit is 314.000 m^3/u ofwel 9,5 m^3 p.d.p.u.

Voor het houden van reguliere kuikens of kuikens van het zgn. middensegment is de wintergarten niet nodig (afgesloten) en wordt alleen de binnenstal gebruikt. Als er geen scharrelvleeskuikens worden gehuisvest zijn het er max. 33.000 stuks.
Als er scharrelvleeskuikens BLK* worden gehouden wordt de wintergarten wel gebruikt. De dierbezetting is dan lager; er worden dan geen 33.000 st. maar ca. 21.000 st. vleeskuikens in de stal gehuisvest.
Per 1.000 vleeskuikens is 1,00 m doorloopopening naar de wintergarten nodig. Dit is 21.000 st. kuikens x 1 m = 21,00 meter opening. Er zijn aan één zijde van de stal 17 st. uitloopschuiven van 0,50 m hoog en 1,50 m breed gemonteerd: 25,50 m.

Om aan te tonen dat de onderdruk in de stal is gewaarborgd wanneer de doorloopluiken open gaan is de vergelijking tussen de luchtsnelheid gemaakt wanneer de luiken dicht zijn (stal met afgesloten wintergarten) en wanneer de luiken open staan (stal met wintergarten). De instromende lucht bij standaardventilatie heeft de volgende snelheid:

- Bij ventilatie door de inlaatventielen 0,95 m/s
- Bij ventilatie door de doorloopluiken 1,10 m/s

De oppervlakte aan doorloopluiken is kleiner dan de oppervlakte aan inlaatventielen, vandaar dat de intreesnelheid bij de doorloopluiken hoger is.

Stal 3

De stal wordt mechanisch geventileerd d.m.v. 10 nokventilatoren en 6 ventilatoren in de eindgevel en een warmtewisselaar; de max. ventilatiecapaciteit is 358.000 m^3/u ofwel 9,5 m^3 p.d.p.u.

Voor het houden van reguliere kuikens of kuikens van het zgn. middensegment is de wintergarten niet nodig (afgesloten) en wordt alleen de binnenstal gebruikt. Als er geen scharrelvleeskuikens worden gehuisvest zijn het er max. 37.500 stuks.
Als er scharrelvleeskuikens BLK* worden gehouden wordt de wl wintergarten gebruikt. De dierbezetting is dan lager; er worden dan geen 37.500 st. maar ca. 20.500 st. vleeskuikens in de stal gehuisvest.
Per 1.000 vleeskuikens is 1,00 m doorloopopening naar de wintergarten nodig. Dit is 20.500 st. kuikens x 1 m = 20,50 meter opening. Er worden dan aan één zijde van de stal 17 st. uitloopschuiven van 0,50 m hoog en 1,50 m breed gemonteerd: 25,50 m.

Om aan te tonen dat de onderdruk in de stal is gewaarborgd wanneer de doorloopluiken open gaan is de vergelijking tussen de luchtsnelheid gemaakt wanneer de luiken dicht zijn (stal met afgesloten wintergarten) en wanneer de luiken open staan (stal met wintergarten). De instromende lucht bij standaardventilatie heeft de volgende snelheid:

- Bij ventilatie door de inlaatventielen 0,95 m/s
- Bij ventilatie door de doorloopluiken 1,07 m/s

De oppervlakte aan doorloopluiken is kleiner dan de oppervlakte aan inlaatventielen, vandaar dat de intreesnelheid bij de doorloopluiken hoger is.

Stal 4

De stal wordt mechanisch geventileerd d.m.v. 10 ventilatoren in de eindgevel en een warmtewisselaar; de max. ventilatiecapaciteit is 349.000 m^3/u ofwel 8,2 m^3 p.d.p.u.

Voor het houden van reguliere kuikens of kuikens van het zgn. middensegment is de wintergarten niet nodig (afgesloten) en wordt alleen de binnenstal gebruikt. Als er geen scharrelvleeskuikens worden gehuisvest zijn het er max. 42.500 stuks.
Als er scharrelvleeskuikens BLK* worden gehouden wordt de wintergarten wel gebruikt. De dierbezetting is dan lager; er worden dan geen 42.500 st. maar ca. 20.500 st. vleeskuikens in de stal gehuisvest.
Per 1.000 vleeskuikens is 1,00 m doorloopopening naar de wintergarten nodig. Dit is 20.500 st. kuikens x 1 m = 20,50 meter opening. Er zijn aan één zijde van de stal 20 st. uitloopschuiven van 0,50 m hoog en 1,25 m breed gemonteerd: 25,00 m.

Om aan te tonen dat de onderdruk in de stal is gewaarborgd wanneer de doorloopluiken open gaan is de vergelijking tussen de luchtsnelheid gemaakt wanneer de luiken dicht zijn (stal met afgesloten wintergarten) en wanneer de luiken open staan (stal met wintergarten). De instromende lucht bij standaardventilatie heeft de volgende snelheid:

- Bij ventilatie door de inlaatventielen 0,95 m/s
- Bij ventilatie door de doorloopluiken 1,09 m/s

De oppervlakte aan doorloopluiken is kleiner dan de oppervlakte aan inlaatventielen, vandaar dat de intreesnelheid bij de doorloopluiken hoger is.

Stal 5

De stal wordt mechanisch geventileerd d.m.v. 10 ventilatoren in de eindgevel en een warmtewisselaar; de max. ventilatiecapaciteit is 349.000 m^3/u ofwel 8,2 m^3 p.d.p.u.

Voor het houden van reguliere kuikens of kuikens van het zgn. middensegment is de wintergarten niet nodig (afgesloten) en wordt alleen de binnenstal gebruikt. Als er geen scharrelvleeskuikens worden gehuisvest zijn het er max. 42.500 stuks.
Als er scharrelvleeskuikens BLK* worden gehouden wordt de wintergarten wel gebruikt. De dierbezetting is dan lager; er worden dan geen 42.500 st. maar ca. 25.500 st. vleeskuikens in de stal gehuisvest.
Per 1.000 vleeskuikens is 1,00 m doorloopopening naar de wintergarten nodig. Dit is 25.500 st. kuikens x 1 m = 25,50 meter opening. Er zijn aan één zijde van de stal 16 st. uitloopschuiven van 0,50 m hoog en 1,75 m breed gemonteerd: 28,00 m.

Om aan te tonen dat de onderdruk in de stal is gewaarborgd wanneer de doorloopluiken open gaan is de vergelijking tussen de luchtsnelheid gemaakt wanneer de luiken dicht zijn (stal met afgesloten wintergarten) en wanneer de luiken open staan (stal met wintergarten).

De instromende lucht bij standaardventilatie heeft de volgende snelheid:
- Bij ventilatie door de inlaatventielen 0,95 m/s
- Bij ventilatie door de doorloopluiken 1,21 m/s

De oppervlakte aan doorloopluiken is kleiner dan de oppervlakte aan inlaatventielen, vandaar dat de intreesnelheid bij de doorloopluiken hoger is.

Stal 6
De stal wordt mechanisch geventileerd d.m.v. 20 nokventilatoren en 3 ventilatoren in de eindgevel en een warmtewisselaar; de max. ventilatiecapaciteit is 369.500 m^3/u ofwel 8,7 m^3 p.d.p.u.

Voor het houden van reguliere kuikens of kuikens van het zgn. middensegment is de wintergarten niet nodig (afgesloten) en wordt alleen de binnenstal gebruikt. Als er geen scharrelvleeskuikens worden gehuisvest zijn het er max. 42.500 stuks.
Als er scharrelvleeskuikens BLK* worden gehouden wordt de wintergarten wel gebruikt. De dierbezetting is dan lager; er worden dan geen 42.500 st. maar ca. 19.500 st. vleeskuikens in de stal gehuisvest.
Per 1.000 vleeskuikens is 1,00 m doorloopopening naar de wintergarten nodig. Dit is 19.500 st. kuikens x 1 m = 19,50 meter opening. Er zijn aan één zijde van de stal 23 st. uitloopschuiven van 0,50 m hoog en 1,25 m breed gemonteerd: 28,75 m.

Om aan te tonen dat de onderdruk in de stal is gewaarborgd wanneer de doorloopluiken open gaan is de vergelijking tussen de luchtsnelheid gemaakt wanneer de luiken dicht zijn (stal met afgesloten wintergarten) en wanneer de luiken open staan (stal met wintergarten).
De instromende lucht bij standaardventilatie heeft de volgende snelheid:
- Bij ventilatie door de inlaatventielen 0,95 m/s
- Bij ventilatie door de doorloopluiken 0,90 m/s

De oppervlakte aan doorloopluiken is iets groter dan de oppervlakte aan inlaatventielen, vandaar dat de intreesnelheid bij de doorloopluiken heel iets lager is.

Stal 7
De stal wordt mechanisch geventileerd d.m.v. 10 ventilatoren in de eindgevel en een warmtewisselaar; de max. ventilatiecapaciteit is 350.500 m^3/u ofwel 8,8 m^3 p.d.p.u.

Voor het houden van reguliere kuikens of kuikens van het zgn. middensegment is de wintergarten niet nodig (afgesloten) en wordt alleen de binnenstal gebruikt. Als er geen scharrelvleeskuikens worden gehuisvest zijn het er max. 40.000 stuks.
Als er scharrelvleeskuikens BLK* worden gehouden wordt de wintergarten wel gebruikt. De dierbezetting is dan lager; er worden dan geen 40.000 st. maar ca. 22.500 st. vleeskuikens in de stal gehuisvest.
Per 1.000 vleeskuikens is 1,00 m doorloopopening naar de wintergarten nodig. Dit is 22.500 st. kuikens x 1 m = 22,50 meter opening. Er zijn aan één zijde van de stal 21 st. uitloopschuiven van 0,50 m hoog en 1,25 m breed gemonteerd: 26,25 m.

Om aan te tonen dat de onderdruk in de stal is gewaarborgd wanneer de doorloopluiken open gaan is de vergelijking tussen de luchtsnelheid gemaakt wanneer de luiken dicht zijn (stal met afgesloten wintergarten) en wanneer de luiken open staan (stal met wintergarten).
De instromende lucht bij standaardventilatie heeft de volgende snelheid:
- Bij ventilatie door de inlaatventielen 0,95 m/s

- Bij ventilatie door de doorloopluiken 1,14 m/s

De oppervlakte aan doorloopluiken is kleiner dan de oppervlakte aan inlaatventielen, vandaar dat de intreesnelheid bij de doorloopluiken hoger is.

Emissiepunt per stal
Gezien de intreesnelheid is bij zowel het gebruik van de inlaatventielen als bij het gebruik van de doorloopluiken de onderdruk in de stal gegarandeerd, waardoor we kunnen stellen dat alle ventilatie via de ventilatoren de stal verlaat en deze (nog steeds) het emissiepunt van de stal vormen. De wintergarten zelf vormt geen relevant emissiepunt omdat de inkomende lucht van buiten via de inlaatventielen en/of doorloopluiken naar de binnenstal wordt afgezogen en daar via de ventilatoren wordt uitgeblazen.

Ing. W. (Wim) Hoeve
HOEVE ADVIES BV

Bijlage 2 Erfinrichtingsplan

Landschappelijke inpassing

d.d. 10 december 2021

Inititatiefnemer
Maatschap J.J.W. en G.E. Atsma
Nieuwbuurtsterweg 48
8804 RJ TZUM

Aanleiding
T.b.v. het houden van scharrelvleeskuikens wordt aan verschillende stallen een overdekte uitloop bevestigd (wintergarten) waar ze 'onder buitenomstandigheden' kunnen scharrelen.

Met een omgevingsvergunning kan worden afgeweken van het bepaalde onder 3.2.1 onder h in die zin dat een bedrijfsgebouw of een overkapping wordt uitgebreid met of tot een oppervlak groter dan 1.600 m^2, mits met een erfinrichtingsplan en een lichtplan wordt aangetoond dat de ontwikkeling op zorgvuldige wijze landschappelijk wordt ingepast en geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan het bebouwingsbeeld, de milieusituatie, de woonsituatie, de natuurlijke en landschappelijke waarden en de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende gronden.

Erfinrichtingsplan
De fam. Atsma heeft recent het erf verfraaid met nieuwe aanplant waardoor het bedrijf vanaf de zichtlijn vanaf de weg geheel 'in het groen' komt te staan. De nieuwe aanplant sluit aan bij de bestaande en is streekeigen.

Nieuwbuurtsterweg 48 (bron: PDOK.nl/viewer)

In deze bijlage ziet u een bovenaanzicht en treft u meerdere foto's van hoe het is aangelegd en in de bijlage een factuur waaruit u kunt opmaken welke beplanting is toegepast. We menen dat de inpassing gelet op het landschap uitermate geslaagd is voor de huidige bedrijfsvoering en daarmee ook toereikend is voor de beoogde bedrijfsvoering, aangezien het een inwendige aanpassing van het erf betreft en 'de uitstraling naar buiten' niet wijzigt.

Aanplant inpassing 2020 Nieuwbuurtsterweg 48 (bron: PDOK.nl/viewer)

Zicht binnenzijde erf Nieuwbuurtsterweg 48 (bron: PDOK.nl/viewer)

Zicht vanaf westzijde Nieuwbuurtsterweg 48 (bron: google earth)

Ing. W. (Wim) Hoeve
HOEVE ADVIES BV

Bijlage 3 Verlichtingsplan

Lichtplan t.a.v. overdekte uitloop (wintergartens)

d.d. 10 december 2021

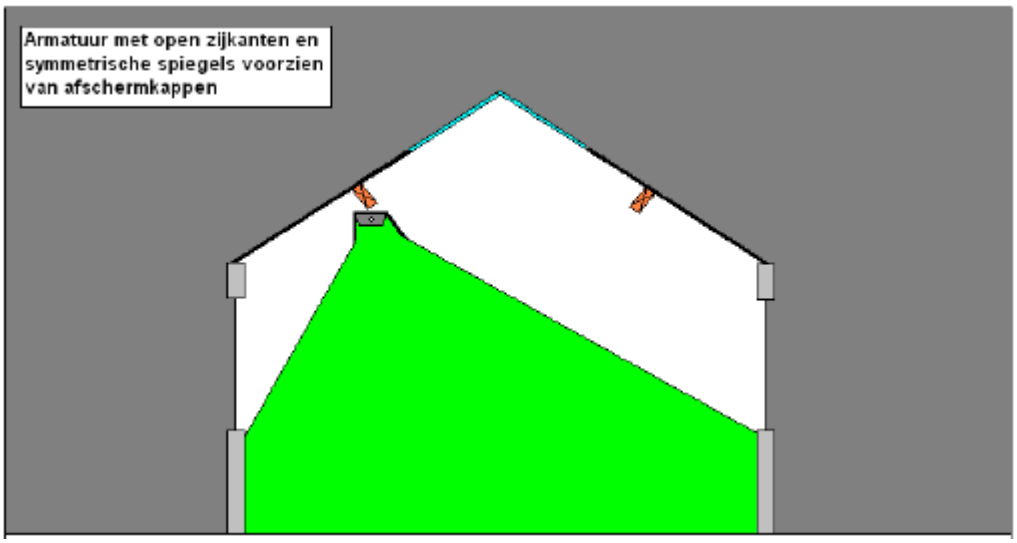
Initiatiefnemer
Maatschap J.J.W. en G.E. Atsma
Nieuwbuurtsterweg 48
8804 RJ TZUM

Aanleiding
T.b.v. het houden van scharrelvleeskuikens wordt aan verschillende stallen een overdekte uitloop bevestigd (wintergarten) waar ze 'onder buitenomstandigheden' kunnen scharrelen.

Met een omgevingsvergunning kan worden afgeweken van het bepaalde onder 3.2.1 onder h in die zin dat een bedrijfsgebouw of een overkapping wordt uitgebreid met of tot een oppervlak groter dan 1.600 m^2, mits met een erfinrichtingsplan en een lichtplan wordt aangetoond dat de ontwikkeling op zorgvuldige wijze landschappelijk wordt ingepast en geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan het bebouwingsbeeld, de milieusituatie, de woonsituatie, de natuurlijke en landschappelijke waarden en de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende gronden.

Lichthinder
Lichtuitstraling wordt voorkomen doordat de armatuur in de overdekte uitloop aan het dak is bevestigd en daardoor is afgeschermd door:

- de plaatsing van de armaturen; deze hangt boven de muurplaat waardoor er geen direct zicht is op de lampen
- de richting waarin de armaturen het licht uitstralen
- het gebruik van perfo damwandplaat of antranciet windbreekgaas aan de open zijde
- de landschapselementen zoals bomenrijen die naast de stallen staan

Verlichtingsarmaturen die door positie en vorm lichtuitstraling naar buiten voorkomen

Verlichting in wintergarten
De scharrelruimte wordt niet intensief verlicht; er is volop daglicht beschikbaar. De kuikens verblijven er alleen overdag en redden zich met daglicht. Er hangt wel verlichting om alles goed te kunnen zien als de stal moet worden schoongemaakt en voor eventuele controlewerkzaamheden.

Maatregelen om lichthinder te voorkomen
De volgende maatregelen worden genomen om lichthinder tegen te gaan:

1. Positionering lampen. Door de lampen zo op te hangen dat de zijwanden niet onnodig worden verlicht en de lichtbron niet direct zichtbaar is vanuit de omgeving, wordt lichthinder voorkomen. De verlichting hangt daardoor niet in het zicht, ook niet van grote afstand gezien. Het licht dat naar buiten straalt, is indirect licht.
2. In overleg met de stalinrichter wordt gekozen voor een armatuur met een lichtbundel op de vloer. Door de juiste behuizing voor de lamp te kiezen, kan de verlichting beter gericht worden en is er minder zicht op de lamp. Zo wordt de lichtuitstoot naar buiten beperkt. Dit kan door middel van armaturen met asymmetrische spiegels of goed gerichte afschermkappen of LED-verlichting die naar beneden schijnt en niet rondom.
3. Door de lampen horizontaal te plaatsen en niet met de dakhelling mee wordt het licht naar beneden gericht in plaats van naar opzij of zelfs deels naar boven.
4. De armaturen worden op starre wijze bevestigd, waardoor wordt voorkomen dat er buiten de stal onregelmatige lichtschijnsels zichtbaar zijn. Zouden de armaturen aan kabels of kettingen worden opgehangen dan kunnen armaturen als de wind er vat op krijgt heen en weer slingeren.
5. In het geval van een aanbouw-wintergarten bestaat de zijwand uit een muurtje van maximaal ca. 40 cm hoog met daarboven een 2 m effectieve opening van perfoplaat of windbreekgaas (vaste opstelling) wat lichtuitstraling tegengaat.
6. In het geval van een tussenbouw-wintergarten bevindt zich de opening boven de muurplaat van de beide stallen met 1 m effectieve opening van perfoplaat of windbreekgaas (vaste opstelling) wat lichtuitstraling tegengaat.

Met bovenstaande maatregelen is lichthinder voldoende te voorkomen c.q. in te perken op het moment dat de verlichting gebruikt wordt.

Voorbeeld tussenbouw

Voorbeeld aanbouw

Ing. W. (Wim) Hoeve
HOEVE ADVIES BV

Bijlage 4 Aanvraag omgevingsvergunning bouw en milieuneutraal veranderen met afwijken bestemmingsplan

Toelichting aanvraag milieuneutraal veranderen t.b.v. aanbouw overdekte uitloop (wintergarten)

d.d. 13 december 2021

Initiatiefnemer
Maatschap J.J.W. Atsma en G.E. Atsma
Nieuwbuurtsterweg 48
8804 RJ TZUM

Vleeskuikens
De fam. Atsma voert een vleeskuikenhouderij aan de Nieuwbuurtsterweg 48 in Tzum.
Op het bedrijf worden in 7 stallen in totaal 274.000 st. vleeskuikens gehouden.

De fam. Atsma huisvest reguliere vleeskuikens maar wil er ook kuikens van het middensegment (lagere bezetting) of scharrelvleeskuikens (met overdekte uitloop) kunnen houden. Voor sterkuikens onder het Beter Leven 1 ster predicaat van de Dierenbescherming (BLK*) is een wintergarten (overdekte uitloop) verplicht. Het is de bedoeling over de volle lengte van de stallen een wintergarten te bevestigen waar de kuikens 'onder buitenomstandigheden' kunnen scharrelen.

In de huidige situatie worden er ten hoogste 274.000 st. vleeskuikens gehuisvest overeenkomstig de milieuvergunde situatie van 11 juli 2018 (kenmerk V-20180217).
Als er vleeskuikens BLK* worden gehuisvest zullen het er ca. 155.500 st. zijn.

Aspect milieu / milieuvergunning
Voor het aanpassen van de bestaande stallen 1, 2 en 4 t/m 7 in de vorm van een inpandige overdekte uitloop (stal 4 en 6) dan wel in de vorm van een een aanbouw (stal 1, 2, 5 en 7) is op 10 december jl. een aanvraag 'milieuneutraal veranderen' ingediend – inclusief verzoek om af te mogen wijken van het bestemmingsplan (art. 3.3.7) t.b.v. het vergroten van het staloppervlak tot meer dan 1.600 m^2 omdat dit zo is voorgeschreven in het bestemmingsplan (art. 3.2.1 onder a). Deze aanvraag voldeed aan de criteria voor bouwvergunningvrij.

Aspect bouw / bouwvergunning
De aanbouw van wintergartens aan stal 1, 2, 5 en 7 vond plaats op het achtererfgebied, was niet hoger dan 5,00 m waarbij de dakhelling voldeed aan de minimale 15° die in het bestemmingsplan is voorgeschreven; de aanvraag van 10 december 20121 kon om die reden bouwvergunningvrij worden verleend; er was geen omgevingsvergunning nodig voor het aspect bouw. De aanbouw voor stal 3 vindt echter plaats buiten het bouwvlak en past daarom niet onder de algemene regels. Men dient daarom naast het aspect milieu ook een aanvraag voor het aspect bouw en afwijken bestemmingsplan in te dienen.

Vooroverleg
De volgorde van bovenstaande aanvragen (de aanvraag van 10 december 2021 voor de aan- en verbouw van de stallen binnen het bouwvlak vs. de daaropvolgende aanvraag voor de aanbouw voor de stal buiten het bouwvlak) heb ik bij wijze van telefonische vooroverleg op

10 dec. 2021 doorgesproken met Stephan Strikwerda, vergunningverlener Wabo, van de gemeente Waadhoeke.
De fam. Atsma kan zodra de vergunning voor de verbouw van de stallen binnen het bouwvlak verleend is daarmee aan de slag; dat de instemming voor de aanbouw van stal 3 buiten het bouwvlak vanwege de uitgebreide procedure dan wat langer duurt is niet erg. Omdat er 7 stallen moeten worden aangepast vergt dit de nodige investering en tijd.

Bestemmingsplan
Het perceel Nieuwbuurtsterweg 48 maakt onderdeel uit van het Bestemmingsplan Buitengebied 2013 van de gemeente Franekeradeel, vastgesteld 25 juni 2015.
Het perceel heeft een enkelbestemming 'Agrarisch' met de functieaanduiding 'specifieke vorm van agrarisch – bedrijfskavel gemengd agrarisch bedrijf'.

De bouwregels in art. 3.2.1 geven aan dat de gezamenlijke oppervlakte van bedrijfsgebouwen voor niet-grondgebonden agrarische bedrijfsvoering ten hoogste 1,50 ha mag zijn (3.2.1 d), dat de maximale oppervlakte per gebouw 1.600 m^2 is (3.2.1 h) en dat de goot- en gebouwhoogte niet hoger mag zijn dan 5,00 m resp. 14,00 m en de dakhelling niet minder dan 15° of meer dan 60° (3.2.1 h).

De aanbouw van wintergartens leidt tot een toename van stalvloeroppervlak groter dan 1.600 m^2 en een gezamenlijk oppervlak van de bedrijfsgebouwen voor niet-grondgebonden agrarische bedrijfsvoering van meer dan 1,50 ha; bovendien wordt de wintergarten van stal 3 opgericht buiten het bouwvlak. Bij omgevingsvergunning met ruimtelijke onderbouwing om af te wijken van het bestemmingsplan wordt instemming. De stallen zijn op zorgvuldige wijze landschappelijk ingepast en er vindt geen onevenredige afbreuk plaatsvindt; het gaat bovendien om vrijwilllige leefruimtevergroting om het welzijn van de dieren te vergroten.

Gezamenlijk oppervlak (art 3.2.1 onder d)
De gezamenlijke oppervlakte van de bedrijfsgebouwen en overkappingen ten behoeve van de niet-grondgebonden agrarische bedrijfsvoering zal ter plaatse van de aanduiding "specifieke vorm van agrarisch - bedrijfskavel gemengd agrarisch bedrijf" ten hoogste 1,50 hectare bedragen, aldus art. 3.2.1 onder d.

In de beoogde situatie betreft het een beschikbaar vloeroppervlak van:

Stal	Binnenstal m^2	Wintergarten m^2	Binnenstal m^2	Type
1	2.000,0	601,2	2.601,2	Aanbouw
2	1.446,1	625,7	2.071,8	Aanbouw
3	1.647,1	341,2	1.988,3	Aanbouw
4	1.581,6	400,4	1.982,0	Inpandig
5	2.002,0	499,5	2.201,5	Aanbouw
6	1.493,3	380,6	1.873,9	Inpandig
7	1.742,1	464,5	2.206,6	Aanbouw
Totaal	**11.912,2**	**3.313,1**	**15.222,3**	

**oppervlak per dierverblijf (bron: bouwtekeningen Van Pijkeren Systeembouw)*

De gezamenlijke oppervlakte die voor de dieren beschikbaar is is 15.222,3 m^2 en overschrijdt de voorgeschreven max. 1,50 ha.

De toename van stalvloeroppervlak wordt gebruikt om het welzijn van de dieren te vergroten (het houden van de dieren in een lagere stalbezetting en het beschikbaar stellen van een overdekte uitloop om onder buitenomstandigheden te kunnen scharrelen) zonder dat de wettelijke norm hiertoe verplicht, waarbij het vergunde aantal dieren (dierplaatsen) niet toeneemt.

Oppervlak per gebouw (art 3.2.1 onder a)
Alle stallen zijn na het realiseren van de wintergartens groter dan 1.600 m^2.
De aanbouw aan stal 3 is ca. 341 m^2 en kleiner dan 1.600 m^2 maar in combinatie met de stal waar het scharrelverblijf bij wordt aangehaakt wordt het verblijf echter groter dan 1.600 m^2. Daarom is er alsnog vrijstelling nodig.

Afwijken bestemmingsplan (art. 3.3.7)
Met een omgevingsvergunning kan worden afgeweken van het bepaalde onder 3.2.1 onder h in die zin dat een bedrijfsgebouw of een overkapping wordt uitgebreid met of tot een oppervlak groter dan 1.600 m^2, mits met een erfinrichtingsplan en een lichtplan wordt aangetoond dat de ontwikkeling op zorgvuldige wijze landschappelijk wordt ingepast en geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan het bebouwingsbeeld, de milieusituatie, de woonsituatie, de natuurlijke en landschappelijke waarden en de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende gronden.

Erfinrichtingsplan
De fam. Atsma heeft recent het erf verfraaid met nieuwe aanplant waardoor het bedrijf vanaf de zichtlijn vanaf de weg geheel 'in het groen' komt te staan. De nieuwe aanplant sluit aan bij de bestaande en is streekeigen.
We menen dat de inpassing gelet op het landschap uitermate geslaagd is voor de huidige bedrijfsvoering en daarmee ook toereikend is voor de beoogde bedrijfsvoering, aangezien het een inwendige aanpassing van het erf betreft en 'de uitstraling naar buiten' niet wijzigt.

Lichtplan
Lichtuitstraling wordt voorkomen doordat de armatuur in de overdekte uitloop aan het dak is bevestigd en daardoor is afgeschermd.

Geen onevenredige afbreuk
Aan de in het afwegingskader genoemde voorwaarde van 'geen onevenredige afbreuk' wordt o.i. ook voldaan.

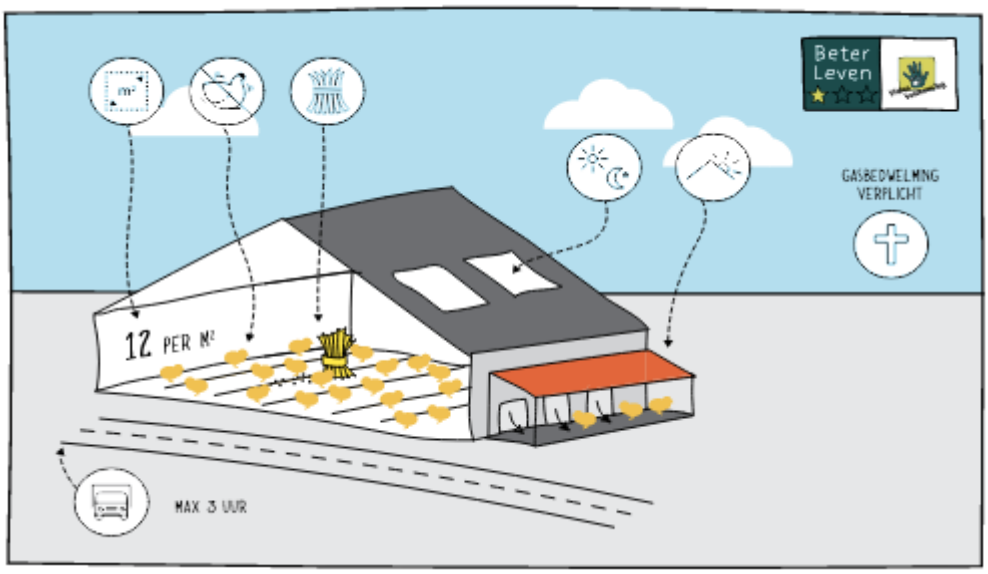
Algemene gebruiksregels bestemmingsplan (art. 45 lid h)
In het bestemmingsplan staat een bepaling dat de stikstofemissie niet mag toenemen, behalve als het bevoegd gezag daar instemming voor heeft verleend in de vorm van een Natuurbeschermingswetvergunning waarbinnen een toename is toegelaten, dan wel een schriftelijke bevesting dat voor de toename geen Wnb-vergunning nodig is.

De verandering die fam. Atsma inbrengt leidt niet tot een toename van stikstofdepositie aangezien er niet meer dieren worden gehouden. Ook de stalsystemen wijzigen niet.

Intern salderen
De huidige en beoogde bedrijfsvoering voor ten hoogste 274.000 st. vleeskuikens met een emissie van 5.754,00 kg NH_3 past binnen de op 25 september 2015 door provincie Fryslân

verleende Wnb-vergunning (kenmerk 01246411) voor het houden van max. 280.000 st. vleeskuikens met een emissie van 5.893,00 kg NH_3 en leidt niet tot een hogere of andere stikstofdepositie dan vergund (intern salderen).

Beter Leven 1 ster
De fam. Atsma kan met de aanbouw diverse marktconcepten bedienen. Afhankelijk van het marktconcept wordt er gekozen voor een lage of hogere dierbezetting.
Voor reguliere kuikens is de wintergarten niet nodig. Voor scharrelvleeskuikens Beter Leven 1 ster is een wintergarten verplicht.
Scharrelvleeskuikens Beter Leven 1 ster dienen de beschikking te hebben over een overdekte uitloop waarin ze 'onder buitenomstandigheden' kunnen scharrelen (wintergarten).

Illustratie huisvesting (bron: https://beterleven.dierenbescherming.nl/vleeskuiken-1ster)

De dieren worden als eendagskuiken ontvangen in de binnenstal waar zich ook het voer en drinkwater bevinden en de verwarmingsapparatuur. Na 2½ tot 3 weken krijgen de kuikens de beschikking over een overdekte uitloop waar ze overdag naar toe kunnen en 'onder buitenomstandigheden' kunnen scharrelen. 's Avonds bij schemering gaan ze vanzelf weer naar binnen.

Het oppervlak van de wintergarten dient minimaal 20% van het oppervlak van de binnenstal te zijn.

Het aantal kuikens neemt niet toe. Voor scharrelvleeskuikens Beter Leven 1 ster geldt een maximale bezetting van 25 kg vlees per m^2 stal. Voor reguliere kuikens een maximale bezetting van 42 kg vlees per m^2 stal. In geval van scharrelkuikens worden er minder dieren ingezet.

De diercategorie wijzigt niet omdat stalinrichting en ventilatie enz. niet aangepast hoeven te worden; de inkomende lucht wordt via de wintergarten aangezogen en verlaat de binnenstal middels de uitblaasventilator(en) van de warmtewisselaar(s) en de stalventilatoren – overeenkomstig de vergunning.

Overdekte uitloop (wintergartens) voor BLK*-kuikens
De aanvraag ziet op het gebruik van de stallen voor het kunnen houden van vleeskuikens voor verschillende afzetmarkten:

- voor reguliere kuikens (overeenkomstig de vergunning) in een bezetting van ca. 22 tot 24 kuikens per m^2; ten hoogste 274.000 stuks; voor het houden van reguliere kuikens wordt geen gebruik gemaakt van de overdekte uitloop;
- voor vleeskuikens van het middensegment in een bezetting van ca. 13,5 tot 16 kuikens per m^2; aantal dieren kan variëren van ca. 175.000 tot 210.000 stuks; voor het houden van dit type kuiken wordt geen gebruik gemaakt van de overdekte uitloop;
- voor scharrelvleeskuikens BLK* in een bezetting van ca. 10 kuikens per m^2; ten hoogste ca. 155.500 stuks; voor dit type kuikens is het gebruik van overdekte uitloop en dus de toename van stalvloeroppervlak die nu wordt gevraagd verplicht.

Bedrijfsvoering
De fam. Atsma wil diverse marktconcepten voor vleeskuikens kunnen bedienen. Binnen de vergunning voor 274.000 dieren wil men kunnen kiezen voor gangbare vleeskuikens, voor kuikens van het middensegment (lagere bezetting), of voor scharrelvleeskuikens BLK 1 ster (met gebruik van wintergarten). Er komen steeds meer marktconcepten waarbij de randvoorwaarden en de stalbezetting variëren.

In het geval van gangbare kuikens worden er ca. 274.000 st. vleeskuikens per ronde ingezet. Bij het middensegment zijn het er minder en bij het scharrelkuikens zullen het er (met gebruik van wintergartens) maximaal ca. 155.500 st. per ronde zijn. Het is niet uitgesloten dat zich op termijn nog andere concepten voordoen wat tot andere dieraantallen leidt; er zullen echter nooit meer dan 274.000 st. vleeskuikens worden gehouden.

Milieuneutraal veranderen
Omdat het aantal dieren niet toeneemt en de stalinrichting niet wijzigt kenmerkt zich de verandering als milieuneutraal veranderen. De aanbouw van de wintergarten leidt niet tot andere emissies per dier of een andere milieubelasting dan reeds vergund.

Geur
De onderlinge afstand tot omliggende woningen is voldoende en wijzigt niet.
In het geval van gangbare kuikens (274.000 st.) wijzigt de geurbelasting niet. Bij de diervriendelijker concepten worden er minder kuikens ingezet en is de geuremissie lager. De geuremissie van 155.500 st. scharrelvleeskuikens is ca. 43% lager dan die van 155.500 st. reguliere kuikens. De overbelaste situatie wordt in dat geval opgeheven.

Fijnstof
Minder dieren betekent minder uitstoot. De 274.000 st. vleeskuikens blijven vergund maar als er scharrelvleeskuikens worden gehouden is de emisssie lager. De fijnstofemissie van 155.500 st. scharrelvleeskuikens is ca. 43% lager dan die van 216.500 st. reguliere kuikens.

Ammoniak
Minder dieren betekent minder uitstoot. De 216.500 st. vleeskuikens blijven vergund maar als er scharrelvleeskuikens worden gehouden is de emissie lager. De ammoniakemissie van 155.500 st. scharrelvleeskuikens is ca. 43% lager dan die van 274.000 st. reguliere kuikens.

In de situatie met scharrelvleeskuikens voldoet de situatie ook aan de normstelling van het Besluit huisvesting; de max. e.w. voor de stalemissie in bestaande stallen opgericht voor 1 juli 2015 is 0,045 kg NH_3 p.d.p.j.; de werkelijke emissie in het geval van 155.500 st. vleeskuikens is 0,021 kg NH_3 en veel lager dan deze norm.

Geluid en verkeer
De ventilatie van de stallen wijzigt niet. Als er scharrelvleeskuikens worden gehuisvest is er een langere groeiperiode waardoor de rondeduur toeneemt. Er worden dan ca. 6 ronden i.p.v. 7,5 ronden per jaar bij reguliere kuikens gehouden. Het aantal verkeers- en vervoers-bewegingen neemt daardoor af.

Energie
Doordat scharrelvleeskuikens een langere groeiperiode hebben (ca. 8 weken i.p.v. 6 weken bij reguliere kuikens) hoeven de stallen minder vaak en minder lang te worden bijverwarmd. Dat scheelt fossiele brandstof.

Ing. W. (Wim) Hoeve
HOEVE ADVIES BV

Bijlage 5 Watertoets

Resultaat van de check gedaan op 10-01-2022

Digitale watertoets in

De watertoets helpt u om aan de hand van de locatie van uw ruimtelijke plan en een aantal vragen te toetsen of u de belangen van het Waterschap raakt. Indien dit het geval is krijgt u tekst en uitleg over het vervolg proces.

VOOR DE ACTIVITEIT DIGITALE WATERTOETS IN DE GEMEENTE IS OP BASIS VAN DE GEGEVEN ANTWOORDEN NODIG:

1. Normale procedure
2. Advies aanbrengen toename verharding
3. Advies hoofdwater

OP BASIS VAN ONDERSTAANDE LOCATIE

VRAGEN EN ANTWOORDEN UIT DE CHECK

1. Gaat het plan uitsluitend over de functiewijziging van bestaande bebouwing zonder fysieke aanpassing van bebouwing en ruimte?
   - nee

2. Verwacht je een toename van verharding in het plan?
   - ja

3. Is er sprake van een toename van lozing van verontreinigd water op het oppervlaktewater?
   - nee

4. Wordt het oppervlaktewaterpeil in het plangebied ook gewijzigd?
   - nee

5. Wordt er oppervlaktewater gegraven en/of gedempt?
   - nee

6. Ga je tijdelijk of permanent op de ingetekende locatie grondwater onttrekken?
   - nee

7. Raak je de laag primaire waterkeringen?
   - nee

8. Raak je de laag regionale en/of lokale waterkeringen?
   - nee

9. Raak je de laag hoofdwateren?
   - ja

10. Raak je de laag rioolwaterpersleidingen?
    - nee

11. Raak je de laag Grondwaterbeschermingsgebied?
    - nee

12. Raak je de laag Kaderichtlijn water?
    - nee

13. Raak je de laag vrij voor de boezem?
    - nee

14. Raak je de laag waterzuiveringsobject?
    - nee

DETAILS

1. Normale procedure

Voor je plan moet je de normale procedure met advies volgen. We verzoeken je het plan kenbaar te maken bij Wetterskip Fryslân via de knop ‘Direct aanvragen’.

Wat moet ik doen?

Wij vragen je om het plan bij ons in te dienen. Dit kun je doen via de knop ‘Direct aanvragen’ in het overzicht, in te loggen en hiermee de procedure af te ronden.

Uit de door jou ingevulde gegevens blijkt dat je plan grote invloed heeft op het water of de wateraspecten (zoals dijken, gemalen, stuwen of persleidingen) in de omgeving.

Onder ‘details’ van de samenvatting aanvraag staat aangegeven waar je per onderdeel rekening mee moet houden. Dit moet je verwerken in je ruimtelijk plan of besluit. We nemen contact met je op wanneer er nog een aanvulling nodig is op dit wateradvies.

Daarnaast moet je in je plan een onderdeel opnemen over de ‘toename verharding’. Kijk bij ‘Achtergrondinformatie’ wat wij van je verwachten.

Waar moet ik op letten?

Voor sommige werkzaamheden heb je een watervergunning nodig. Bijvoorbeeld als je een sloot wilt dempen, afvalwater wilt lozen op oppervlaktewater of grondwater wilt onttrekken. Soms is het doen van een melding voldoende. Via Omgevingsloket online www.omgevingsloket.nl kun je nagaan of je een watervergunning nodig hebt of een melding moet doen (vergunningcheck). Je kunt hier ook meteen de vergunning aanvragen of de melding doen.

Achtergrondinformatie

Watertoets

De watertoets zorgt ervoor dat in alle ruimtelijke plannen aandacht wordt besteed aan veiligheid, kwaliteit én kwantiteit van water. Als richtlijn bij het beoordelen van ruimtelijke plannen werken we met de Leidraad Watertoets. Hierin staat voor alle wateraspecten uitgangspunten omschreven waar je rekening mee moet houden. Ook is er informatie te vinden over de te nemen maatregelen. Je kunt de leidraad vinden via deze link: www.wetterskipfryslan.nl/vergunningen-wetten-en-regels/online-watertoets-voor-nieuwe-plannen

Toename verharding

Wij willen je verzoeken om in de waterparagraaf de volgende passage op te nemen over het onderdeel toename verharding. Door ruimtelijke ontwikkelingen neemt de hoeveelheid verhard oppervlak toe met als gevolg een versnelde afvoer van hemelwater. Het is nodig om deze versnelde afvoer te compenseren om de waterberging in een gebied in stand te houden. Dit geldt ook voor toevoegen van

oppervlakteverharding die wel past binnen het bestemmingsplan, maar waarvan de grond al meer dan vijf jaar braak ligt en waar in het verleden niet voor gecompenseerd is.

Het is niet toegestaan zonder watervergunning neerslag versneld tot afvoer te laten komen indien daarbij meer dan 200 m2 onverharde grond in stedelijk gebied en 1500 m2 in landelijk gebied wordt bebouwd of verhard. Er geldt een vrijstelling van de vergunningsplicht wanneer wordt voldaan aan de compensatieregels genoemd in dit wateradvies. De meest voorkomende manier van compenseren is het graven van extra oppervlaktewater. Bij het graven van extra oppervlaktewater hanteren wij de volgende compensatienorm:

- Boezem 5%, dit heeft alleen betrekking op de Friese boezem;
- Polder 10%,
- Vrij afstromend, alternatieve maatregelen.

Uiteraard is het toepassen van alternatieve maatregelen in het plan ook mogelijk. Afhankelijk van de maatregel kunnen andere normen gelden dan hier vermeld. Zie de ‘Leidraad watertoets’ voor meer informatie over compenserende maatregelen of neem contact op met ons. Indien er niet wordt gecompenseerd door extra oppervlaktewater te graven waarbij bovenstaande percentages worden gehanteerd of indien er geen overeenstemming plaatsvindt in de watertoetsprocedure over alternatieve maatregelen dan dient een watervergunning bij het waterschap te worden gevraagd.

Bekijk ook de ‘Leidraad Watertoets’ voor meer informatie over maatregelen die je kunt treffen om te compenseren. Als je niet compenseert dan moet je een watervergunning aanvragen voor het snel afvoeren van regenwater.

Klimaat

Om ook in de toekomst prettig te kunnen wonen, werken en recreëren moeten steden en dorpen ingericht worden met het oog op de toekomst. Zo is het mogelijk om het bebouwd gebied beter bestand te maken tegen hevige regenbuien, periodes van droogte en hitte en de gevolgen van een mogelijke overstroming. Meer informatie hierover kun je vinden op ‘De Friese klimaatatlas’: www.frieseklimaatatlas.nl

Privacyverklaring

Nadere informatie over de verwerking van je gegevens en je rechten vind je op https://www.wetterskipfryslan.nl/over-de-site/privacyverklaring

DETAILS

2. Advies aanbrengen toename verharding

Je gaat verharding aanbrengen.

Wat moet ik doen?

We verzoeken je om het plan bij ons aan te vragen, via de blauwe knop ‘Direct aanvragen’ in het overzicht op de vorige pagina

Waar moet ik op letten?

Neemt het aantal vierkante meters toe ten opzichte van de bestaande bebouwing en bedraagt deze toename meer dan 200 m2 in de bebouwde kom (stedelijk gebied) of 1500 m2 buiten de bebouwde kom (landelijk gebied) dan geldt de vergunningsplicht. Dit geldt ook voor toevoegen van oppervlakteverharding die wel past binnen het bestemmingsplan, maar waarvan de grond al meer dan vijf jaar braak ligt en waar in het verleden niet voor gecompenseerd is.

Achtergrondinformatie

Meer informatie hierover kun je vinden in de Leidraad Watertoets (onder andere paragraaf 4.3.6) https://www.wetterskipfryslan.nl/documenten/vergunningen-wetten-en-regels/leidraad-watertoets_2013.pdf

DETAILS

3. Advies hoofdwater

Je raakt een hoofdwater.

Wat moet ik doen?

We verzoeken je om het plan bij ons aan te vragen, via de blauwe knop ‘Direct aanvragen’ in het overzicht op de vorige pagina

Waar moet ik op letten?

Onze hoofdwateren hebben een belangrijke aan-, af- en doorvoerfunctie en we verzoeken je hier rekening mee te houden zie: https://www.wetterskipfryslan.nl/kaarten/leggerkaart. Aan weerszijden van een hoofdwatergang ligt een beschermingszone 5 meter. De beschermingszone is nodig voor de bereikbaarheid voor beheer en onderhoud aan de hoofdwatergang. Werkzaamheden binnen de beschermingszone van hoofdwatergangen betreffen een vergunningsplichtige activiteit https://www.wetterskipfryslan.nl/vergunningen-wetten-en-regels/vergunning-check-meteen-of-maak-een-afspraak.

Achtergrondinformatie

Meer informatie hierover kun je vinden in de Leidraad Watertoets (onder andere paragraaf 4.3.1) https://www.wetterskipfryslan.nl/documenten/vergunningen-wetten-en-regels/leidraad-watertoets_2013.pdf